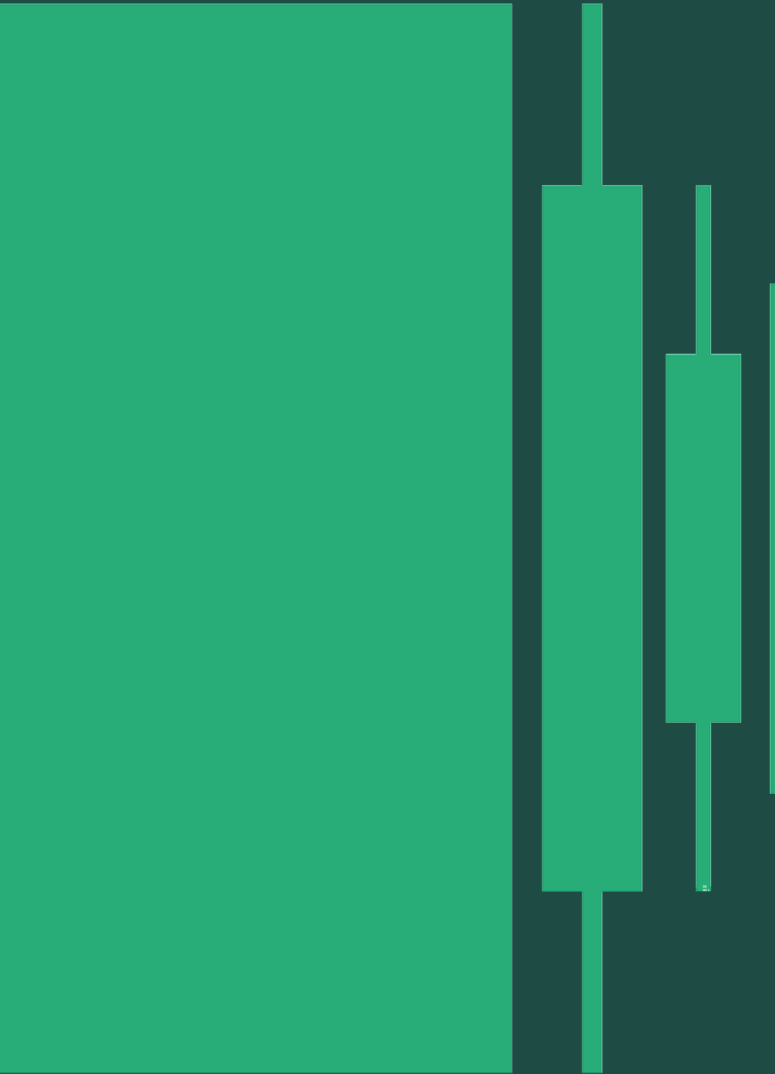

Regionalplan for natur og klimaomstilling i Rogaland 2026–2050

Vedtatt av Fylkestinget 16. juni 2026

Innhold

Forord	3
Noen sentrale begreper	4
Regionalplanen på 1 – 2 – 3	5
1. Hva slags plan er dette?	8
Rammer for planen	9
2. Status for Rogaland	15
Utslipp av klimagasser	16
Naturmangfold	20
Klimarisiko og naturrisiko	23
Barrierer for omstilling	27
3. Veier til en naturvennlig klimaomstilling	29
Hvilken rolle vil Rogaland spille?	30
Utslippskutt som monner	31
Et mangfoldig energisystem med lave utslipp	36
Bærekraftig arealplanlegging	38
Vi trenger et kommuneløft	40
En sosialt rettferdig klimaomstilling	42

4. Mål og innsatsområder	43
Mobilisere for omstilling	46
Naturvennlig	47
Trygt og klimatilpasset	49
På vei mot lavutslipp	50
Energismart	54
5. Hvordan skal vi oppnå målene?	55
Handlingsprogrammet	56
Finansiering	58
Roller og ansvar	59
6. Kilder	61
Vedlegg 1 – Kunnskapsgrunnlag innhentet til regionalplanen	64
Vedlegg 2 – Medvirkningsprotokoll	67

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Forord

Klimaomstilling handler ikke bare om å redusere utslipp, men også om å skape et mer bærekraftig og motstandsdyktig samfunn. Det handler om å sikre en fremtid der både mennesker og natur kan trives.

Rogaland er et viktig petroleums- og maritimt fylke. Dette skal vi være stolte av, og det gir oss unike muligheter og noen sterke fortrinn i omstillingen. Samtidig må vi som samfunn erkjenne at dersom vi skal nå målene våre innen klima og natur, og beholde vår konkurransekraft i et stadig grønnere marked, er vi nødt til å omstille oss. Klimagassutslippene våre må ned, vi må fortsette å omstille energibruken vår, vi må ta bedre vare på naturen, og vi må tilpasse oss klimaendringene.

Fylket vårt har alle forutsetninger for å lykkes med klimaomstilling. Vi har kompetansen, folkene og det økonomiske handlingsrommet som skal til for å komme langt.

Med denne planen ønsker vi å mobilisere Rogaland til klimaomstilling og god ivaretagelse av naturen. Planen inneholder mål og strategier innen temaene klimatilpasning, natur, energi, klimagassutslipp og klimarisiko. Det er også laget et handlingsprogram for oppfølging av målene i planen i tiden frem mot 2030.

Ole Ueland
Fylkesordfører

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Noen sentrale begreper

Areal- og naturnøytralitet: Arealnøytralitet betyr å gjenbruke og fortette områder som allerede er utbygd, fremfor å bygge ned natur. I tilfeller der naturverdier går tapt, skal økologisk kompensasjon vurderes, basert på kartlegging av restaurerbar natur. Naturnøytralitet innebærer at naturens kvalitet og økosystemene skal bevares.

Energieffektivisering: Betyr å utnytte tilgjengelig energi best mulig. Det vil si å oppnå en likeverdig energiytelse ved å velge løsninger som forbruker mindre energi, og hvor man oppnår samme resultat eller funksjon.

Energiomstilling: Omstille energisystemet ved å legge om fra fossile til mest mulig fornybare energikilder.

Grå arealer: Arealer som alt er tatt i bruk, eller sterkt påvirket av menneskelig bygge- og anleggsaktivitet, herunder alle typer bebyggelse, konstruksjoner og permanent opparbeidet overflate, samt tilhørende arealer.

Industriell symbiose: Industriell symbiose er en strategi for å oppnå sirkulær økonomi ved at virksomheter innenfor et geografisk

avgrenset område samarbeider om bruk av ressurser som eksempelvis materialer, energi, vann og/eller bi-produkter.

Klimaomstilling: Klimaomstilling omfatter de samfunnsendringene som må til for å redusere klimagassutslipp, omstille energibruken og tilpasse samfunnet et mer ekstremt klima.

Klimarisiko: Klimarisiko er et samlebegrep for ulike risikoer som skyldes klimaendringer og omstillingen til et lavutslippssamfunn.

Klimarobust: Robusthet er evnen et system har til å tåle påkjenninger og være motstandsdyktig mot klimaendringer, og er det motsatte av sårbarhet.

Klimatilpasning: Klimatilpasning innebærer å forstå konsekvensene av at klimaet endrer seg, og iverksette tiltak for på den ene siden å hindre eller redusere skade, og på den andre siden utnytte mulighetene som endringene kan innebære.

Lavutslippssamfunn: Lavutslippssamfunn betyr lave eller ingen utslipp i alle sektorer. Klimaloven slår fast at i 2050 skal Norge være et lavutslippssamfunn, hvor vi har redusert våre

samlede klimagassutslipp med 90-95 prosent, sammenlignet med utslippsnivået i 1990.

Naturbaserte løsninger: Løsninger som er inspirert, kopiert eller støttet av naturen for å løse de miljømessige, sosiale og økonomiske utfordringene samfunnet står overfor på en bærekraftig måte. Dette kan være tiltak som ivaretar eller tilbakefører klimatilpasningsnyttene av natur, og tiltak som bruker natur for å øke opptak av klimagasser.

Naturrisiko: Naturrisiko er faren for negative konsekvenser for aktører og samfunn ved tap og forringelse av natur og naturmangfold.

Omstillingsrisiko: Omstillingsrisiko er en type klimarisiko som handler om konsekvensene knyttet til overgangen til lavutslippssamfunnet. Omstillingsrisiko kan deles inn i endringer i politiske og regulatoriske rammebetingelser, teknologisk utvikling, endringer i marked og forbrukeratferd, og omdømmerisiko.

Økosystemtjenester: De godene og tjenestene vi får fra naturen som bidrar til menneskers velferd, både direkte og indirekte.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

Verden står i både en naturkrise og en klimakrise. Det er nødvendig å omstille til lavutslipp og en bærekraftig forvaltning av naturen. For å oppnå dette trengs både global, europeisk, nasjonal, regional og lokal politikk. Denne planen angir Rogalands samlede natur- og klimapolitikk; utformet for å være en del av et nasjonalt, europeisk og globalt

felleskap, og med utgangspunkt i våre styrker og utfordringer i Rogaland.

Planens målgruppe inkluderer kommunene, statlige virksomheter, fylkeskommunen, næringslivet, transportsektoren, landbrukssektoren, industrisektoren, forsknings- og utdanningsmiljøer, organisasjoner

Regionalplanens
overordnede mål er:

**Forsvarlig omstilling,
bærekraftig vekst
og et naturvennlig
lavutslippssamfunn.**

og nettverk, frivillige og andre
relevante samfunnsaktører.

Planen skal være et felles verktøy for å samle aktører, mobilisere ressurser og tydeliggjøre prioriteringer. Samordnet innsats på tvers av sektorer, kommunegrenser og myndighetsnivå er en grunnleggende forutsetning for å lykkes.

Rogaland har helt særegne problemstillinger som må håndteres i omstillingen.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

For det første drar Rogaland nytte av petroleumsnæringene som vil være i videre utvikling i lang tid fremover. Omstillingen må i stor grad skje på skuldrene av denne næringen. Rogaland har verdensledende kompetanse som kan ta del i å finne frem til morgendagens løsninger. For det andre er Rogaland en region der naturen har måttet tåle mye nedbygging. Det har gitt oss viktig verdiskaping knyttet til både industri og matproduksjon, men det har også gjort naturen sårbar. Håndtering av klimakrisen vil medføre inngrep i natur, men vi kan ikke ha en nedbygging som i sum overskrider naturens tålegrenser. Dette blir ekstra vanskelig å få til i Rogaland, og vil kreve disiplinert, strategisk og langsiktig prioritering.

Kommunene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å håndtere konsekvensene av klimaendringene og utvikle klima-

robuste lokalsamfunn. Planen peker derfor på behovet for å styrke det lokale klima- og naturarbeidet, med mer kapasitet til kunnskapsutvikling og gjennomføring av omstillingstiltak. Langsiktig samfunnsplanlegging er avgjørende for å lede oss til lavutslipps-samfunnet.

Klimaomstilling handler også om å håndtere ressursknapphet. Regionalplanen legger UFF-rammeverket (Unngå – Flytte – Forbedre) til grunn for all samfunnsplanlegging. Dette rammeverket bidrar til å forvalte ressursene bærekraftig og rettferdig, slik at både klima og natur sikres i fremtidens Rogaland.

Regionalplanen har tre hovedtema: Utslipp av klimagasser, naturmangfold og klimarisiko. Videre har planen fem innsatsområder, som gjenspeiler de største utfordringene og mulighetene

for å lykkes med naturvennlig klimaomstilling i Rogaland, og som går på tvers av de tre hovedtemaene (figur 1). For hvert av innsatsområdene er det laget hovedmål, delmål og strategier. Felles for disse er at de er langsiktige og gjelder for hele planperioden. De konkrete tiltakene som prioriteres er definert i handlingsprogrammet, og går på tvers av målene i planen. Det skal rapporteres årlig på måloppnåelse, og i den forbindelse vil det vurderes behov for endringer i handlingsprogrammet.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

	Mobilisere for omstilling I Rogaland har vi alle med oss i omstillingen gjennom samarbeid og kunnskapsformidling.
	Naturvennlig I Rogaland tar vi vare på naturens mangfold gjennom kunnskapsbasert og nøktern arealforvaltning.
	Trygt og klimatilpasset I Rogaland er vi godt forberedt på, og tilpasset, klimaendringene.
	På vei mot lavutslipp I Rogaland reduserer vi direkte og indirekte klimagassutslipp i alle sektorer og med et bredt spekter av virkemidler, i tråd med nasjonale klimamål.
	Energismart I Rogaland bruker vi energien effektivt og legger om til lavutslippsløsninger i alle sektorer.

Figur 1: Regionalplanens fem innsatsområder med respektive hovedmål.

Dette er en regional plan etter plan- og bygningsloven § 8-3, som Rogaland fylkeskommune har utarbeidet i forpliktende samarbeid med flere

aktører. En regional plan er ikke juridisk bindende, men er retningsgivende. Planen skal legges til grunn for regionale organers virksomhet,

og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen (PBL § 8-2).

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

1. Hva slags plan er dette?

I tråd med FNs bærekraftsmål og Parisavtalen pågår det en global omstilling. I Rogaland bidrar vi til dette gjennom å sette felles mål som sikrer balanse mellom næringsutvikling og verdiskaping, og ivaretagelse av klima og natur. Regionalplanen er et verktøy for å mobilisere alle aktører til handling, slik at vi kan utnytte regionens styrker, møte utfordringene og sikre en naturvennlig klimaomstilling.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

► Rammer for planen

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Rammer for planen

Regionalplanen er forankret i Utviklingsplan for Rogaland 2025-2028. Regionalplanen tar utgangspunkt i det langsiktige målet *Klimaomstilling og livskraftig naturmiljø*, og henger også tett sammen med utviklingsplanens tre andre langsiktige mål.

Denne regionalplanen skal se natur- og klimautfordringene i sammenheng, og beskrive hva klimaomstilling betyr for Rogaland. Regionalplanen er en sammen-slåing og videreutvikling av tre regionale planer: regionalplan for energi og klima, regionalplan for klimatilpasning, og naturdelen i regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning.

Regionalplanen er bygd opp med tre hovedtema som gjenspeiler de største utfordringene og mulighetene for å

lykkes med naturvennlig klimaomstilling i Rogaland. Hovedtemaene er utslipp av klimagasser, klimarisiko og naturmangfold.

Denne planen inneholder overordnede arealføringer og anbefalinger til areal-prinsipper for Rogaland, i tråd med UFF-rammeverket (Unngå - Flytte - Forbedre). Planen inneholder derimot ingen retningslinjer eller planbestemmelser.

Mål, prinsipper og anbefalinger i denne regionalplanen følges opp i ny fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet (FRAM). Retningslinjer og eventuelle planbestemmelser for å ivareta natur og klima gjennom areal-planlegging legges til FRAM-planen.

Planen konkretiserer hvordan Rogaland skal bidra til å oppfylle Norges internasjonale og nasjonale forpliktelser for natur og klima. Den internasjonale Naturavtalen slår fast at vi må ta bedre vare på naturmangfoldet, gjennom blant annet vern og restaurering av natur. Naturmangfold-loven sikrer gjennomføring av Norges internasjonale miljøforpliktelser, og regulerer bruk og beskyttelse av naturen vår. Natur og klima skal ses i sammenheng, og de beste tiltakene

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

► [Rammer for planen](#)

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

er de som gir positiv effekt for både naturen og klimaet.

Gjennom [Parisavtalen](#) er Norge forpliktet til å bidra til at den globale oppvarmingen begrenses. [Klimaloven](#) slår fast hvilke utslippsreduksjoner som trengs i Norge, og setter delmål for både 2030 og 2035. Innen 2050 skal Norge være et lavutslippssamfunn; det vil si at 90 til 95 prosent av klimagassutslippene er fjernet.

Norge er godt integrert i europeisk klimapolitikk gjennom klimaavtalen med EU og deltakelse i det europeiske klimavotesystemet. Halvparten av de norske utslippene er innenfor et felles-europeisk kvotesystem som følger av EØS-avtalen.

For norske bedrifter gir denne deltakelsen sterke insentiver til å

kutte i utslipp og ta i bruk ny teknologi. Dette, sammen med blant annet EUs ren industriplan (Clean industrial deal), gjør at Norge, og Rogaland, vil være tjent med å gå i takt med klimaomstillingen i resten av Europa.

Det er Stortinget som legger rammene for natur- og klimapolitikken fremover, i tillegg til Norges samarbeid med EU og andre land.

De mest sentrale føringene for denne planen er:

[Klimaloven](#)

[Naturmangfoldloven](#)

[Plan- og bygningsloven](#)

[Forurensningsloven](#)

[Statlige planretningslinjer for klima og energi](#)

[Statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#)

[Meld. St. 25 \(2024-2025\) Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet](#)

[Meld. St. 26 \(2022-2023\) Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn](#)

[Meld. St. 35 \(2023-2024\) Bærekraftig bruk og bevaring av natur](#)

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

► Rammer for planen

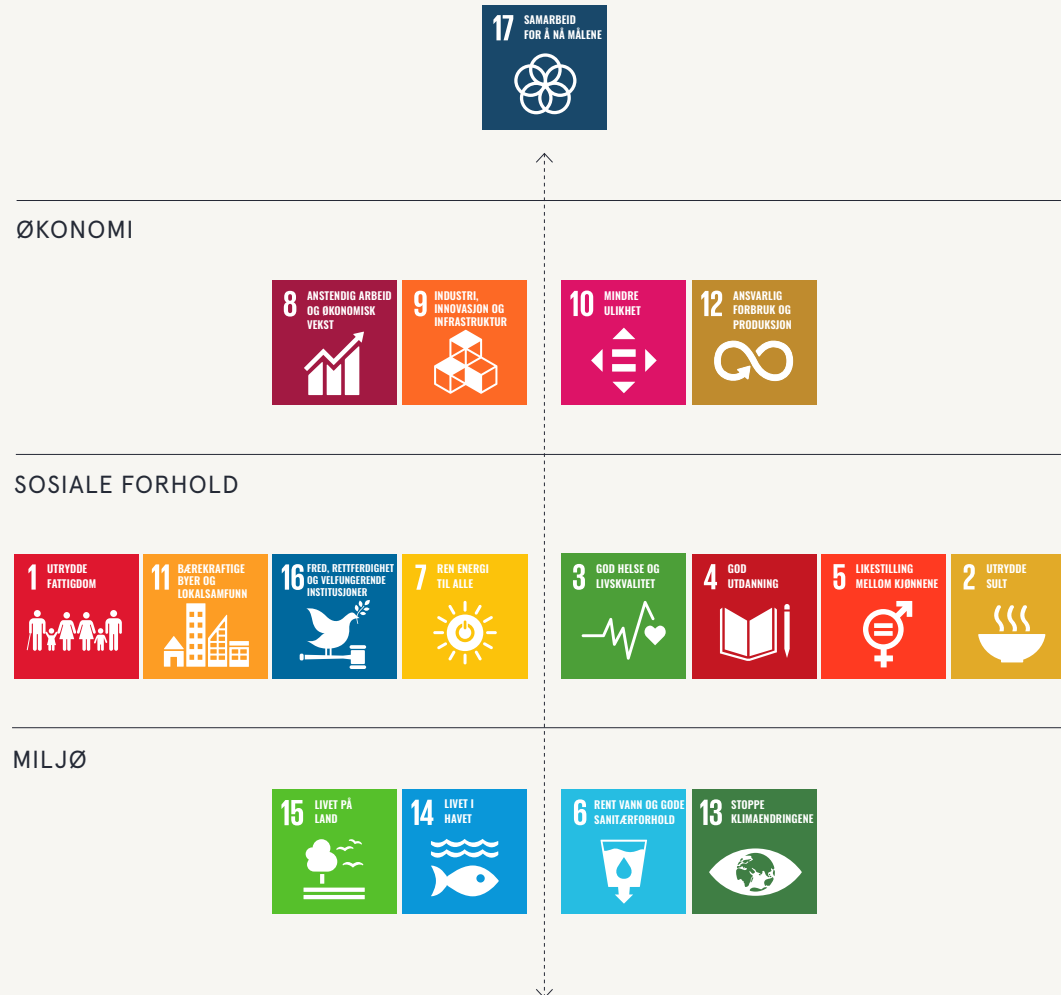
2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Regionalplanens mål, strategier og tiltak skal bidra til en bærekraftig utvikling. Ivaretagelse av den miljømessige bærekraften, livsgrunnlaget vårt, utgjør fundamentet for all utvikling, og er en forutsetning for å nå de sosiale og økonomiske bærekraftsmålene (figur 2).

Figur 2: Bærekraftsmålene vist som pyramide, med de tre dimensjonene miljømessig bærekraft, sosial bærekraft og økonomisk bærekraft. (Figuren er inspirert av SDG wedding cake-modellen utviklet av Stockholm Resilience Centre)

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

► Rammer for planen

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Regionalplanen legger til grunn at miljømessig bærekraft er en premissgiver for sosial utvikling, folkehelse og økonomisk bærekraft. Uten stabile økosystemer svekkes eksempelvis matsikkerhet og ressursgrunnlag. Uten stabile klima- og naturforhold reduseres økonomisk forutsigbarhet og verdiskaping. Forvaltningen av naturressurser og arealer må derfor skje innenfor økologiske tålegrenser, for å sikre nåværende og fremtidige generasjoners livsgrunnlag.

I Norge og i Rogaland har vi en lang vei å gå for å nå bærekraftsmålene 12, 13 og 15 om å sikre ansvarlig forbruk og produksjon, stoppe klimaendringene og ta godt vare på livet på land (Rogaland i Tall, 2025). Mål 17 om samarbeid, er selve ryggraden i bærekraftsarbeidet, og danner grunnlaget for all måloppnåelse.

Et godt samarbeid i hele fylket er avgjørende for å lykkes med klimaomstilling og ivaretagelse av natur.

*Miljømessig
bærekraft er en
premissgiver for
sosial utvikling,
folkehelse og
økonomisk
bærekraft.*

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

► [Rammer for planen](#)

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

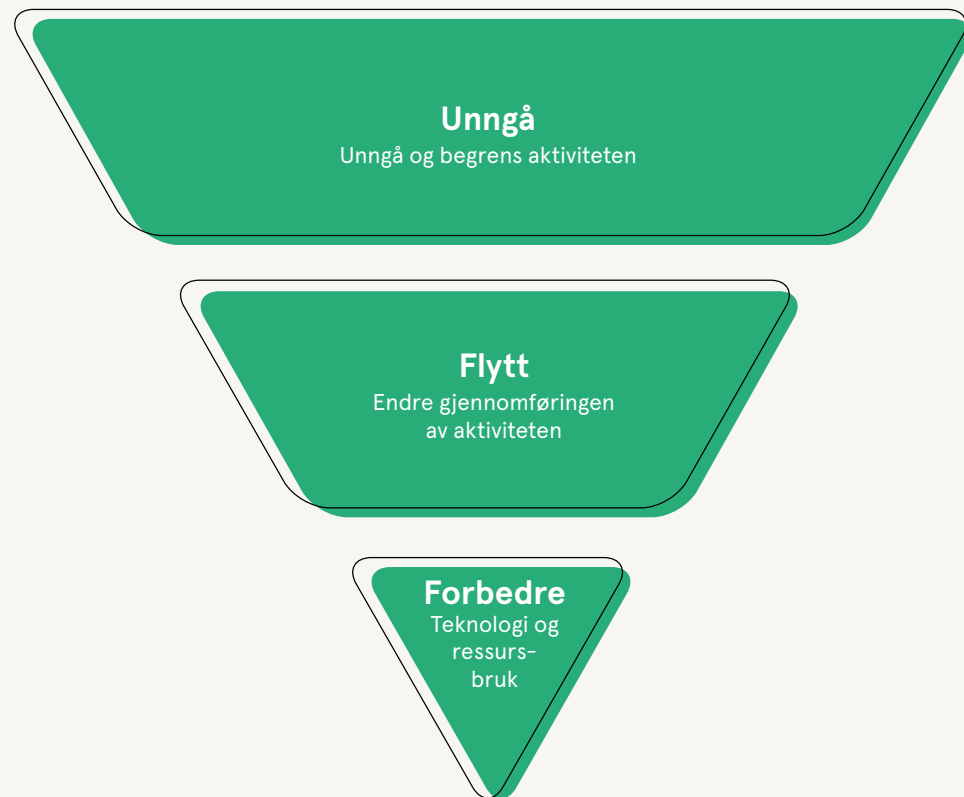
UFF (Unngå - Flytte - Forbedre)

De nye statlige planretningslinjene for klima og energi fra 2024 slår fast at UFF-rammeverket (Unngå - Flytte - Forbedre) skal benyttes i arealplanleggingen.

Omstilling er en knapphetsøvelse, hvor samfunnet har begrensede ressurser, og må prioritere strengt hva disse skal gå til.

For å nå nasjonale miljømål må planleggingen legge til rette for løsninger som er utslippsfrie, arealeffektive, energieffektive og ressurseffektive.

Det vil si at samfunnet må vektlegge å få størst mulig utslippsreduksjoner igjen for innsatsen, unngå feilinvesteringer og legge til rette for en bærekraftig ivaretagelse av miljø og økonomi. I denne regionalplanen legges derfor UFF-rammeverket til grunn for alle mål og innsatsområder (figur 3).

Figur 3: UFF-rammeverket Unngå - Flytte - Forbedre (Klimautvalget 2050)

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

► Rammer for planen

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Rammeverket skal benyttes bredt og i alle sektorer. Eksempelvis skal de samme prinsippene nyttiggjøres innen både transportsektoren, for arealplanlegging, energisystemet, matsystemet og innen forbruk og sirkulær økonomi (Klimautvalget 2050, 2023).

Rammeverket bygger på at man så langt det er mulig skal unngå aktiviteten eller handlingen som gir høy ressursbruk og høye klimagassutslipp. Hvis dette ikke er mulig, skal man flytte aktiviteten, det vil si endre måten den blir gjennomført på, for å sikre mest mulig ressursbesparelser. Dersom det hverken er mulig å unngå eller flytte, skal man forbedre. Dette dreier seg ofte om teknologiforbedringer eller mer effektiv ressursbruk. De største utslippskuttene og ressursbesparelsene oppnår samfunnet ved å gjøre *unngå*-tiltak, og etterstrebe å holde oss høyest mulig oppe i figuren.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

2. Status for Rogaland

Naturen er under press verden over, og gir vanskeligheter for arter og økosystemer. Parallelt med dette skjer klimaendringene stadig raskere og påvirker mennesker, samfunn og økosystemer over hele verden, også i Rogaland.

Det er få store og sammenhengende områder uten inngrep igjen i Rogaland, og fylket vårt er blant de med lavest andel inngrepsfri natur¹ (Miljødirektoratet, 2023). Landsgjennomsnittet ligger på 43,2 prosent, mens Rogaland bare har 21,5 prosent inngrepsfri natur.

¹ Inngrepsfri natur er områder som i luftlinje ligger én kilometer eller mer unna større naturinngrep, som for eksempel veg, jernbane, steinbrudd og energiutbygging.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

► **Utslipp av klimagasser**

Naturmangfold

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Utslipp av klimagasser

I 2024 var Rogalands samlede direkte klimagassutslipp på drøyt 3,8 millioner tonn CO₂-ekvivalenter (Miljødirektoratet). Rogaland står for ca. 9 prosent av de totale utslippene i Norge, og er det fylket med nest høyest direkte klimagassutslipp. De største utslippskildene i Rogaland er industri, olje og gass (39 prosent), jordbruk (18 prosent), sjøfart (13 prosent), veitrafikk (12 prosent) og annen mobil forbrenning (8 prosent).

Utslippsregnskapet går tilbake til 2009 (figur 4). Den gangen var Rogalands samlede direkte utslipp på om lag 5,3 millioner tonn CO₂-ekv. I perioden 2009-2024 ble utslippene redusert med 27,4 prosent. Den viktigste enkeltårsaken til dette er nedleggelsen av gasskraftverket til Naturkraft AS på Kårstø.

I perioden 2013-2019 var det små endringer i utslippsnivået i Rogaland.

I årene etter 2019 har Rogaland redusert sine direkte klimagassutslipp med nesten 640 000 tonn CO₂-ekv., noe som tilsvarer 12,2 prosent av utslippene i referanseåret 2009.

Dette skyldes særlig utslippskutt ved anleggene til Gassco på Kårstø og Hydro Aluminium på Karmøy. I tillegg har utslippene fra sjø- og veitrafikk gått noe ned, og særlig utslipp fra personbiltransport har gått merkbart ned hvert år siden 2019.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

► Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

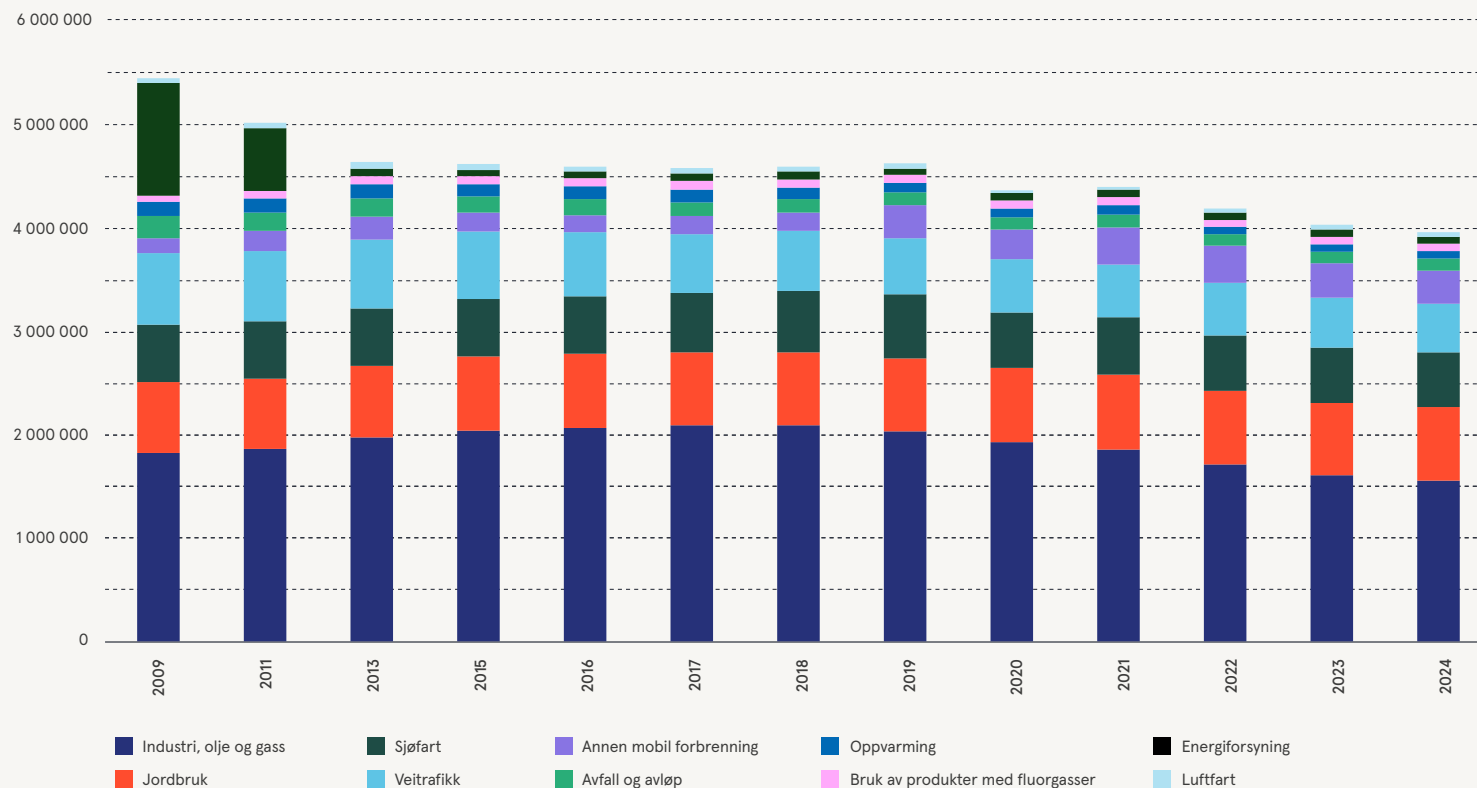
3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Rogalands årlige sektorfordelte utslipp (i tonn CO₂-ekvivalenter)

Figur 4: Rogalands årlige sektorfordelte utslipp for perioden 2009 til 2024 (Kilde: Miljødirektoratet).

INNHOOLD

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

► **Utslipp av klimagasser**

Naturmangfold

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

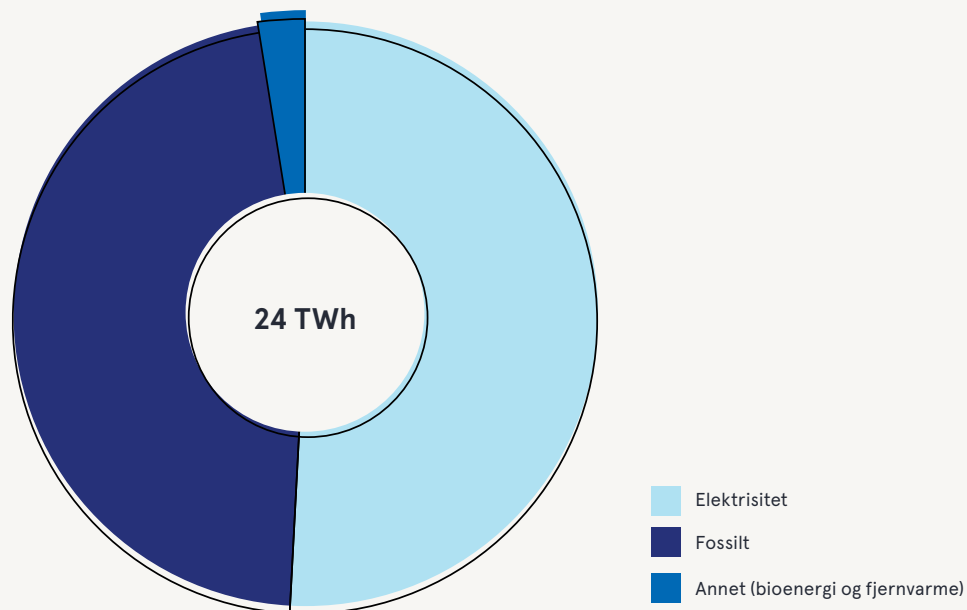
5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Det er en tett kobling mellom utslippsreduksjoner og energiomstilling. Hva slags type energi som brukes har mye å si for hvor store klimagassutslippene er. I 2023 kom over tre fjerdedeler av Rogalands samlede klimagassutslipp fra forbrenning av fossile energikilder, særlig i industri-, transport- og bygg- og anleggssektoren. I 2022 brukte Rogaland totalt sett om lag 24 TWh energi. 51 prosent av dette er elektrisk kraft, mens fossilt drivstoff utgjør 47 prosent (figur 5). De resterende to prosentene er bioenergi og fjernvarme (THEMA Consulting, 2024).

I 2023 ble det produsert og brukt om lag 55 GWh biogass i Rogaland, men potensialet er betydelig større. I 2023 ble det brukt 210 GWh fjernvarme i fylket, hvor gjenvunnet varme fra avfallsforbrenning og industri stod for om lag 70 prosent.

Energiforbruk i Rogaland per energikilde i 2022

Figur 5: Energiforbruk i Rogaland per energikilde i 2022 (THEMA Consulting, 2024).

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

► Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

For å lykkes med en naturvennlig klimaomstilling må samfunnet vårt bli mer sirkulært i bruken og håndteringen av ressurser som energi, CO₂, arealer og råmaterialer. Sirkulær ressursbruk handler om å utnytte ressurser effektivt og så lenge som mulig, i et kretsløp der minst

mulig av ressursene går tapt. For å sikre en naturvennlig klimaomstilling er det nødvendig å se også på hvordan vi forvalter mineraler og andre råvarer, selv om utvinning av disse ressursene kan bidra til både klimagassutslipp og betydelige naturinngrep. Norge må i

større grad ta ansvar for produksjon og ressursutvinning, fremfor å være avhengig av import fra andre land. Dette vil styrke forsyningssikkerheten, bidra til grønn verdiskaping og sikre at utvinning skjer innenfor strenge miljøkrav og høye bærekraftsstandarder.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

► **Naturmangfold**

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

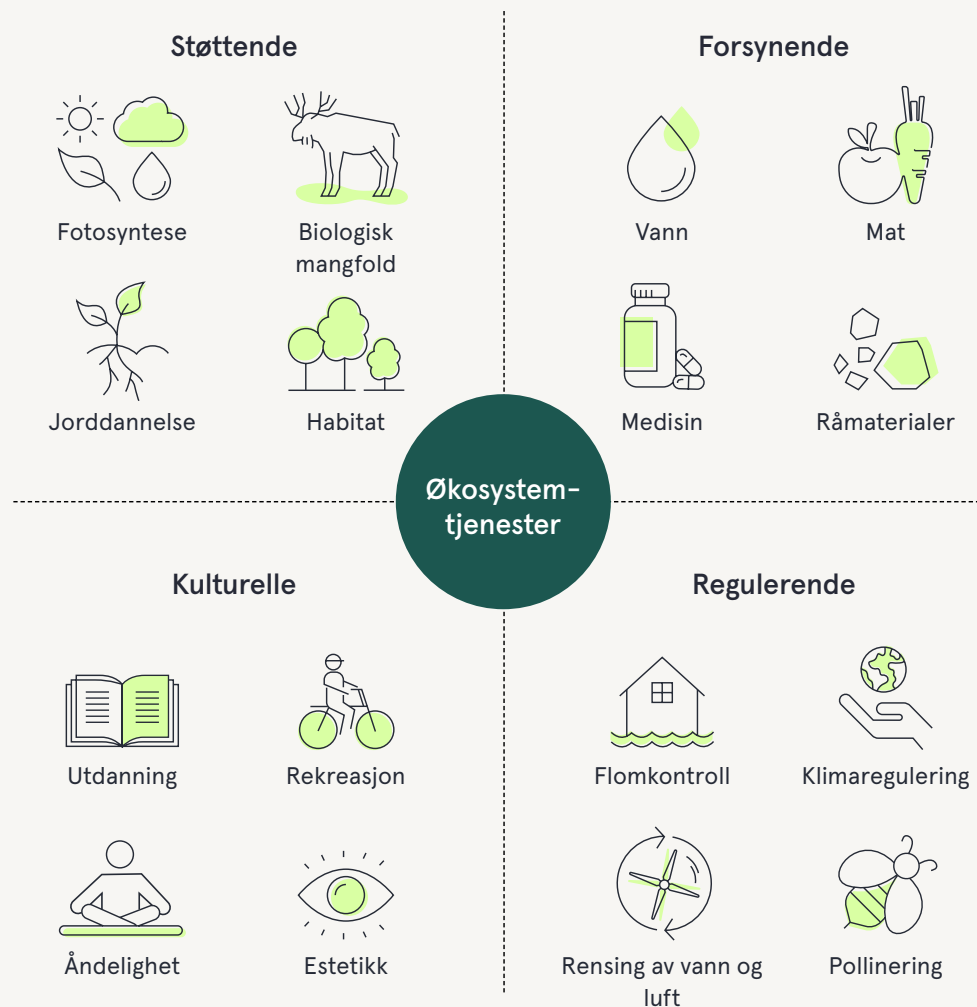
5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Naturmangfold

Rogaland har en variert natur fra hav og kyst med taeskoget og laksefjorder, og lavlandet med våtmarker og frodige skoger, til heiene med hubro og villrein. Det er store naturverdier knyttet til kulturlandskapet, blant annet kystlynghei og slåttemark, hvor naturen har utviklet seg sammen med menneskers bruk gjennom flere tusen år. Rogaland har viktige habitat og landskap for fugl, og er det fylket med nest flest rødlistet og trua fugler i Norge per areal. Karakteristiske arter som vipe, storspove og åkerrikse er truet av utryddelse.

Naturen gir grunnlag for økonomisk aktivitet, og er kilde til opplevelser, tilhørighet og læring. Naturen har også en økologisk verdi og egenverdi. En velfungerende natur gir oss mennesker en rekke goder, i form av regulerende, kulturelle, forsynende og støttende økosystemtjenester (figur 6).

Figur 6: Økosystemtjenester og naturens betydning for livskvalitet, sikkerhet og velferd.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

► **Naturmangfold**

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Vi mennesker er avhengige av naturen for å kunne håndtere klimaendringene bedre, sikre matproduksjonen, og gi innbyggerne grunnlaget for god helse og beredskap. Langsiktig og bærekraftig forvaltning av naturen bidrar til at vi kan overleve naturen i en slik stand, at den fortsatt gir grunnlag for livskvalitet og utvikling.

For å sikre en velfungerende Rogalands-natur er det avgjørende at samfunnet klarer å ta godt vare på de ulike naturtypene, artene og økosystemene vi har i fylket vårt. Her er variasjon et viktig stikkord. En høy grad av variasjon av naturtyper, landskapstyper og arter gir oss en mangfoldig og mer robust natur.

Samfunnsendringer kan gi økt sårbarhet for enkelte naturtyper og arter. Eksempelvis gir redusert eller manglende beiting i utmarksområder gjengroing, som gir mindre variasjon, og dermed redusert naturmangfold.

En stor del av de sårbare artene i Rogaland er knyttet til kulturlandskapet. Gjengroing kan også gjøre områder mindre tilgjengelige for mennesker, og dermed kan folk miste noe av muligheten for rekreasjon og opplevelser ute.

De fem største truslene for naturmangfoldet i Rogaland og Norge er arealendringer, forurensning, klimaendringer, høsting og fremmede arter. Eksempelvis fører klimaendringene til at økosystemer påvirkes, og at arter kan få problemer med å tilpasse seg.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

► **Naturmangfold**

Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Den enkeltfaktoren som truer naturmiljø mest, er arealbruk og arealbruksendringer. Når en myr bygges ned på grunn av en ny veitrasé, eller et skogholt i byen blir fjernet på grunn av boligbygging, får dette konsekvenser for det biologiske mangfoldet. Hvor og hvordan det bygges, har derfor stor påvirkning på naturen.

Rogaland står overfor betydelige utfordringer når det gjelder tap av naturmangfold, og naturen bygges ned bit for bit. Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at Rogaland i perioden 2011-2024 har bygd ned til sammen 16 km² til bebyggelse og veier, i snitt 1,16 km² per år. I samme periode økte det samlede bebygde arealet med 17 prosent. Bolig utgjør den største bebygde andelen (25,5 prosent). Deretter følger næring, offentlig og privat tjenesteyting (11,1 prosent), landbruksbygg (10,9 prosent) og fritidsbebyggelse (5,2 prosent).

Effekten av hvert enkelt utbyggings tiltak kan være begrenset, men sumvirkningene av utbygging har store konsekvenser for naturen. Utbygging reduserer og splitter opp planters og dyrs leveområder, og svekker økosystemer, eksempelvis naturens evne til å fange og lagre karbon. En natur med mindre mangfold av arter og naturtyper er mer sårbar for blant annet klimaendringer.

Dersom samspillet mellom mennesker og natur mangler eller er dårlig, kan det oppstå sikkerhetsutfordringer. Eksempelvis kan manglende skjøtsel av lyng- eller skogsområder nær bebyggelse gi økt brannrisiko for de som bor i området. Drenering eller fjerning av myrområder i nærheten av bebygde områder kan gi økt flomfare for innbyggerne i området.

Naturtyper som myr, gammel skog og kystlynghei er viktige både som natur i seg selv og i et klimaperspektiv, fordi de binder mye karbon. I myr er karbon først og fremst lagret i ufullstendig nedbrutt plantemateriale. I gammel skog lagrer både vegetasjonen og jordsmonnet karbon, og i åpent lavland utgjør det store rotsystemet til gras et stort karbonlager. Den mest effektive og rimeligste løsningen for å lagre og øke opptaket av karbon, er å ta vare på økosystemer. Totalt er det lagret tre ganger mer karbon i verdens økosystemer enn i atmosfæren (NINA, 2020). 80 prosent av karbonet som er bundet opp på land, er i jordsmonnet. Graving og masseutskifting fører derfor til karbontap fra jorda.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

► **Klimarisiko og naturrisiko**

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Klimarisiko og naturrisiko

Endringer i samfunn, klima og natur byr på utfordringer; noen av disse nye og til dels uoversiktlige. Klimarisiko er et samlebegrep for ulike risikoer som skyldes klimaendringer og omstilling til et lavutslippssamfunn. Et endret klima og tap av biologisk mangfold, sammen med omstilling til en mer bærekraftig økonomi, har konsekvenser som medfører risiko både for enkeltindivider, aktører og samfunnet som helhet.

Naturrisiko handler om at tap og forringelse av natur og naturmangfold kan ha økonomiske og finansielle konsekvenser for aktører og samfunn. Klimarisiko og naturrisiko påvirker blant annet befolkningsutvikling, næringsutvikling, skatteinntekter og verdi av eiendom eller infrastruktur. Risikobildet varierer fra kommune til kommune. Rogaland må håndtere både klimarisiko og naturrisiko, og helst samtidig.

Kunnskap om lokale forhold er viktig for å redusere risikoen. Hvor stor risikoen er, avhenger av hvor sannsynlig det er at risikoen finner sted, hvor eksponert vi er og sårbarheten i samfunnet.

Fysisk klimarisiko er risiko knyttet til effekter og konsekvenser av klimaendringer. Dersom risikofaktorer som mer ekstremvær, flom, havnivåstigning og skred ikke blir tatt hensyn til i planleggingen, medfører dette store direkte og indirekte kostnader for kommunen og det lokale næringslivet.

De siste 100 årene har klimaet i Rogaland og Vestlandsregionen blitt minst 1 grad varmere, og nedbøren økt med 35 prosent (NORCE, 2020). Prognoser for de neste tiårene tilsier at det vil bli enda større endringer i klimaet i Rogaland (figur 7).

Værhendelser som i dag er sjeldne og ekstreme, vil skje oftere. Mer nedbør og kraftigere nedbørsepisoder vil sette urbane områder og den bygde infrastrukturen på prøve, regnflommene vil komme oftere og bli voldsommere og kan skje på nye steder. Havnivåstigningen fører til at stormflo og bølger strekker seg høyere opp og lenger inn på land, noe som gir utfordringer for kystnær bebyggelse, infrastruktur og naturmiljø. Også tørke kan bli en utfordring fremover.

Klimarisiko er et samlebegrep for ulike risikoer som skyldes klimaendringer og omstilling til et lavutslippssamfunn.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

► Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Økt sannsynlighet		Kraftig nedbør
		Regnflom
		Jord-, flom- og sørpeskred
		Stormflo
Mulig økt sannsynlighet		Tørke
		Snøskred
		Isgang
		Kvikkleireskred
Uendret eller mindre sannsynlig		Snøsmelteflom
Usikkert		Steinsprang og snøskred
		Sterk vind
		Fjellskred

Alvorlige værhendelser kan innebære fare for liv og helse. Eksempelvis utgjør hetebølger en helserisiko for sårbare grupper. Også jordbruket får nye utfordringer, i form av et mer ustabilt og uforutsigbart klima, som påvirker matproduksjonen. Et varmere klima kan også gi nye muligheter for jordbruksnæringen, eksempelvis ved at det kan dyrkes andre sorter og vekster enn tidligere.

Klimaendringenes virkninger på naturen er mer alvorlige og omfattende enn tidligere antatt. Naturindeksen for Norge, som måler tilstanden til naturmangfoldet, viser at klimaendringer er en viktig negativ påvirkningsfaktor for naturen, særlig i havet, langs kysten og på fjellet. Klimaendringene bidrar til økt belastning på naturen, og et mer sammensatt risikobilde i samfunnet.

Figur 7: Sannsynlige klimaendringer i Rogaland i perioden frem mot 2100, relativt til perioden 1971-2000. Økt sannsynlighet (rødt), mulig økt sannsynlighet (gult), uendret eller mindre sannsynlig (grønt) og usikkert (blått). (Kilde: Norsk Klimaservicesenter, modifisert.)

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

► Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Tilpasning til klimaendringer krever kunnskap, både om selve klimaet, hvordan det vil endres og hvordan dette påvirker hensyn og interesser som skal ivaretas. I klimatilpasningsarbeidet skal en også identifisere og nyttiggjøre nye muligheter som klimaendringer gir.

En viktig årsak til at vi er sårbare for klimaendringer, er at vi har bygget ut i faresoner for flom, skred og stormflo, har gammel og underdimensjonert infrastruktur og har bygget med tette flater. Utfordringen er ikke fortetting i seg selv, men uheldig fortetting, hvor man i liten grad har tenkt gjennom konsekvenser, eksempelvis for infiltrasjon. I 2019 ble det kartlagt at 7 % av Rogalands befolkning bor i mulige fareområder (skred, flom og stormflo). Vi har samtidig fjernet for mye natur og gitt vannet for lite plass. I tiden fremover blir samfunnet nødt til å forvalte arealene på en mer bærekraftig måte, for å skape trygge og klimarobuste samfunn.

Klimatilpasning innebærer ikke bare å håndtere de synlige og voldsomme naturhendelsene som flom og skred, men også de mer gradvise effektene av klimaendringene. De gradvise endringene som et varmere og våtere klima gir, er ikke like lette å se i dag, men vil gi store konsekvenser i et langsiktig perspektiv. Det gjelder for eksempel tap av naturmangfold, spredning av sykdommer, redusert drikkevannskvalitet, varmere hav og mer råteskader på bygg.

Klimaendringene skaper både utfordringer og muligheter for lokal matproduksjon. Her hjemme skjer det stadig oftere at ekstremværhendelser ødelegger avlinger, samtidig som en stadig lengre vekstsesong kan gi nye muligheter. Etter tørkesommeren i 2018 ble det på landsbasis utbetalt nesten 2 milliarder kroner som følge av avlingssvikt, hvorav snaut 76 millioner ble utbetalt i Rogaland.

Vi må også forholde oss til påvirkninger fra hendelser i andre land, som matvaremangel og migrasjon.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

► Klimarisiko og naturrisiko

Barrierer for omstilling

3. Naturvennlig klimaomstilling

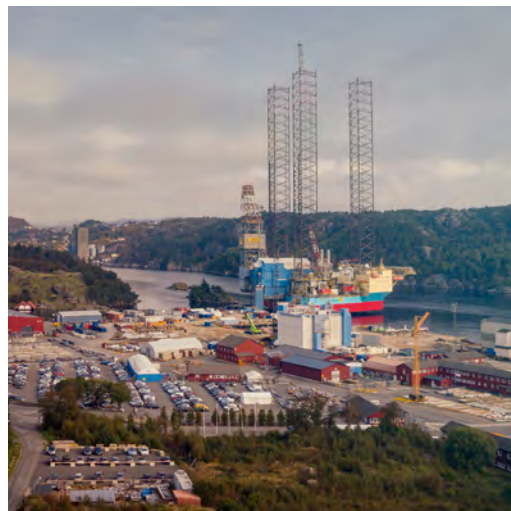
4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Klimaendringene treffer alle samfunnsområder og angår alle sektorer. Ansvarsprinsippet betyr at alle har ansvar for klimatilpasning, både myndigheter, private bedrifter og enkeltpersoner. Offentlige myndigheter har et særlig ansvar for at natur og samfunn er forberedt på og tilpasset et klima i endring. For å få til en klimarobust utvikling må klimatilpasningsarbeidet sees i sammenheng med politikk for å redusere klimagassutslipp, ivareta natur og andre miljøverdier, og sikre sosial og økonomisk bærekraft.

Rogaland har særskilte utfordringer når det gjelder omstillingsrisiko. Rogaland er Norges største petroleumsfylke, med anslagsvis 77 600 sysselsatte tilknyttet næringen i 2023 (Menon Economics og Statistisk sentralbyrå, 2025). En rekke kommuner i Rogaland har betydelige inntekter som stammer fra petroleumsaktivitet; for noen

kommuner så mye som opp mot 40 prosent av de samlede frie inntektene (Menon Economics og CICERO, 2024). Det forventes en betydelig nedgang i denne aktiviteten, men det er usikkert når denne vil inntreffe, og over hvor lang tid omstillingen vil pågå.

Omstillingsrisikoen i Rogaland er dermed høy sammenlignet med mange andre

regioner i Norge. Men det er også mulighetsrommet. Blant annet kan utvikling av utslippsfrie løsninger i ulike sektorer være en eksportmulighet. Det er lite vi kan gjøre for å påvirke når nedgangen i petroleumsaktivitet vil inntreffe. Men ved å være forberedt, og å søke etter nye muligheter tidlig, øker sjansene for å lykkes med å realisere eksisterende fortrinn i nye verdikjeder.

Utviklingen vil først og fremst drives frem av kommersielle aktører, mens det offentlige kan stimulere gjennom tilrettelegging, tilgang på kompetanse og risikoavlastning. I en rapport om energi- og klimaomstilling i Rogaland, anbefales det at Rogaland setter seg mål om å være i forkant av de utfordringene og mulighetene som følger av nasjonal og internasjonal klimapolitikk (Menon Economics og CICERO, 2024).

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

Klimarisiko og naturrisiko

► **Barrierer for omstilling**

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Barrierer for omstilling

Haugaland næringspark, Tysvær kommune.

I medvirkningsarbeidet til denne regionalplanen ble det fra mange kommuner i fylket rapportert om manglende kompetanse og ressurser til å jobbe godt med klima og natur. De ressursene som er tilgjengelige lokalt strekker ofte ikke til,

og dette gjør at det er et gap mellom nasjonale mål og forventninger, og det som er mulig å få til av oppfølging lokalt. Det varierer fra kommune til kommune hvor mye ressurser og kapasitet som finnes til å jobbe med

klima- og natursaker. Også manglende forankring og koordinering blir trukket frem som begrensende faktorer.

Mange kommuner rapporterer at de opplever uklarheter i roller og ansvar innen klimatilpasning, både mellom statlige sektorer og mellom forvaltningsnivåene. Den siste kommuneundersøkelsen i 2024, på oppdrag fra KS, viser at bemanning og økonomi, sammen med manglende statlig samordning, fortsatt oppleves av kommunene som de største barrierene i klimatilpasningsarbeidet. Andre sentrale utfordringer for kommunene er mangelfull kommunal oppmerksomhet og prioritet, og manglende kunnskap om den økonomiske nytten av tilpasningstiltak (Tandberg og Selseng, 2024). En gjennomgang gjort av Menon Economics viser at små distriktskommuner har særlige utfordringer med å

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

Utslipp av klimagasser

Naturmangfold

Klimarisiko og naturrisiko

► **Barrierer for omstilling**

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

etablere fagmiljøer innen arealplanlegging. Konsekvensen av dette er mer nedbygging av natur (Menon Economics, 2024).

Kvaliteten på konsekvensutredninger kan være for dårlig. Dette gjelder både temaene naturmangfold og friluftsliv, i tillegg til andre naturverdier (Menon Economics, 2019). Eksempelvis kan det være utfordrende å gjøre en vurdering av når kunnskapsgrunnlaget er godt nok. Ofte er det også gjort mangelfulle vurderinger knyttet til de langsiktige negative konsekvensene for den samlede belastningen naturen blir utsatt for.

For næringslivet er lønnsomhet både en barriere og pådriver for omstilling. Rogaland har et næringsliv med gode forutsetninger for å utvikle lønnsom aktivitet inn i nye grønne verdikjeder, dersom tilstrekkelige rammebetingelser er til stede. CO₂-prising er et sentralt virkemiddel for å sikre slik lønnsomhet.

I tillegg har Rogaland unike ressurser i form av kompetanse, kapital og arbeidskraft med utspring i olje- og gassnæringen. Dette bidrar til å bygge ned barrierene mot andre sektorer når olje- og gassnæringen gradvis blir mindre.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

3. Veier til en naturvennlig klimaomstilling

Rogaland har gode muligheter innen teknologi og innovasjon, og fylket har kompetansen som skal til for å satse på grønne næringer². For å få til en omstilling må samfunnet finne løsninger som fungerer både for klima og natur, næring og folk, og klare å håndtere samspillseffekter.

² Grønne næringer representerer en produksjon og utvikling som ikke bidrar til å ødelegge natursystemer eller fører til uheldige helsepåvirkning for mennesker. Grønne næringer har som mål å integrere miljø-, klima- og sosiale hensyn i virksomhetenes drift. (Kilde: Inspirert av Rogalands regionalplan for grønn industri).

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

► Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Det er krevende å omstille til et naturvennlig lavutslippssamfunn, og dette treffer oss som innbyggere og arbeidstakere. Det treffer bedrifter, offentlige instanser og organisasjoner. Og det medfører behov for at beslutningstakere gjør prioriteringer i dag, som det kan ta lang tid å høste gevinstene av.

Klimaomstillingen vil sette et sterkt press på økonomien i Rogaland, og det vil følge med en rekke klimarisikoer som den enkelte aktør må håndtere. Samtidig representerer petroleumsnæringene og maritim sektor et av våre største konkurransefortrinn, med et globalt ledende teknologi- og kompetansemiljø som kan bidra til overgangen til et lavutslippssamfunn.

En vellykket omstilling i næringslivet sikrer Rogalands aktører fortsatt konkurransekraft og relevans, og gir

aktørene en mulighet for posisjonering i en verden og markeder i endring.

Samtidig må fylket tenke nytt og mer langsiktig i samfunns- og arealplanleggingen, slik at fremtidig utvikling skjer innenfor planetens tålegrenser. Her spiller kommunene en nøkkelrolle som den største arealforvalteren i fylket. Det kreves et bredt samarbeid, mellom både offentlige og private aktører.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

► **Utslippskutt som monner**

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Utslippskutt som monner

Overgangen til lavutslippssamfunnet krever at mange ulike beslutnings-takere i Rogaland bidrar samtidig. Figur 8 viser mulige scenarioer for utslippskutt i Rogaland, og legger nasjonale klimamål og nasjonale tidslinjer for forventede utslipps-reduksjoner til grunn for Rogalands klimaomstilling. Figuren er basert på tilgjengelig utslippsstatistikk, fremskrivninger basert på nasjonale forventninger, og mulig realisering av karbonhåndtering i storindustrien.

Figur 8 viser at det er utfordrende å fullt ut realisere utslippskutt i Rogaland i tråd med nasjonale klimaambisjoner. Samtidig kommer det tydelig frem at realisering av karbonhåndtering i industrien er en forutsetning for å lykkes, i tillegg til at samfunnet fortsetter den positive trenden med utslippskutt.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

► **Utslippskutt som monner**

Et mangfoldig energisystem med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Rogalands vei mot lavutslippssamfunnet

Figur 8 Rogalands vei til lavutslippssamfunnet. Den blå linja er historiske utslippstall fra Miljødirektoratet. Den røde linja er utslippsutviklingen i Rogaland, gitt at utslippene i Rogaland endres i takt med nasjonale utslippsfremskrivninger i Nasjonalbudsjettet for 2026. Fremskrivingene er basert på en rekke antakelser og forutsetninger og viser forventet utslippsnedgang som følge av vedtatt politikk per høsten 2025. Disse utslippskuttene skjer ikke nødvendigvis av seg selv, men er summen av svært mange ulike beslutninger, og for eksempel kostnader, teknologisk modenhet og tilgang på nok fornybar energi er viktige faktorer for omstillingen. Den grønne linja viser målnivået på Rogalands samlede klimagassutslipp for å nå de nasjonale klimamålene, og legger til grunn en lineær nedgang i utslippene. Den stiplede lilla linja viser samme utvikling som fremskrivingen, men inneholder i tillegg mulig utslippseffekt dersom Gassco Kårstø, Hydro Karmøy og Eramet Sauda alle innfører karbonfangst og -lagring i 2035.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

► Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Det vil også være behov for noen ytterligere klimatiltak for å komme helt ned til 90 prosent reduksjon i 2050. For å nå klimamålene må Rogaland fortsette med en effektiv nedgang i utslipp i alle sektorer, og vi er avhengig av å lykkes med de store og de mindre utslippskuttene samtidig.

De største utslippspunktene i Rogaland tilhører industri, olje og gass, og kommer fra Gassco på Kårstø, Eramet i Sauda

og Hydro Aluminium på Karmøy. For å nå klimamålene må man lykkes med utslippskutt her, og da er det avgjørende å få på plass løsninger for industriell karbonhåndtering. Dette er viktig i et klimaperspektiv, men også i et industripolitisk perspektiv. Både EUs klimapolitikk og innstramminger i kvotemarkedet frem mot 2040 gjør dette til en nødvendighet for å oppnå videre lønnsom drift ved anleggene.

Klimaomstilling gir økte produksjonskostnader, i alle fall i en overgangsfase. Samtidig gir manglende omstilling stadig økende risiko for at aktiviteten ved anleggene i Rogaland flyttes til anlegg med lavere utslipp og dermed lavere kostnader. Reduserte utslipp gjennom karbonfangst, -bruk og -lagring (CCUS) i Rogaland er derfor viktig for å sikre industriell aktivitet, arbeidsplasser og konkurransekraft i tiårene som kommer. Teknologien som trengs i verdikjeden fungerer og er i bruk, men det er svært krevende å oppnå lønnsomhet i prosjektene. Både sterkt reduserte kostnader og en betydelig økning i CO₂-priser antas å være nødvendig. Derfor er det viktig at Rogaland allerede nå posisjonerer seg for å bruke vår kompetanse og teknologi til å skape en hub for CCUS, og dette bør være høyt prioritert når knappe ressurser som kapital, kompetanse og areal skal prioriteres.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

► Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Jordbruket er en viktig næring i Rogaland og står for en betydelig andel av norsk matproduksjon. Rogaland har blant annet flest husdyr og størst veksthusnæring av alle landets fylker. Biologiske utslipp i jordbruket kan ikke fjernes fullt ut hvis matproduksjonen skal opprettholdes eller økes. Jordbruket vil måtte stå for en betydelig andel av de små restutslippene samfunnet kan ha i 2050. Jordbruket kan også bidra til økt karbonbinding i jorda, og i for eksempel veksthusnæringen tilføres CO₂ for at plantene skal vokse optimalt. Samtidig jobber også jordbruket med å redusere sine klimagassutslipp, i tråd med Landbrukets klimaplan. Mange av jordbrukets klimatilstand vil per i dag i liten grad fanges opp i Miljødirektoratets utslippsregnskap for Rogaland, men disse bør likevel gjennomføres og synliggjøres. Økt biogassproduksjon fra husdyrgjødsel er et viktig grep og vil kunne redusere

utslipp både fra gjødsellagring i jordbruket³ og fra redusert bruk av naturgass. Her har Rogaland et fortrinn, med allerede utbygde gassrørnett og et husdyrbasert jordbruk. Med økt satsing på biogass er det viktig å håndtere bioresten på en måte som ikke fører til forurensning og dårligere vannmiljø, for eksempel med tanke på for høye fosforverdier.

I skogbruket er det muligheter for å øke karbonlagringen betydelig, gjennom tiltak som bevaring av naturskog, nyplanting med ønskede treslag og en mer bærekraftig forvaltning av skog.

For veitrafikken er lavere transportbehov, klok arealplanlegging og gode løsninger for kollektivtransport viktig

³ Effekten av redusert gjødsellagring ved økt biogassproduksjon fanges per i dag ikke opp fullt ut på kommunenivå i Miljødirektoratets kommune- og fylkesfordelte utslippsregnskap.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

► **Utslippskutt som monner**

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

for å redusere utslippene. I lavutslipps-samfunnet må bortimot all transport skje med utslippsfrie kjøretøy eller lavutslippskjøretøy, også innenfor tungtransporten. Ulike tiltak kan redusere behovet for transport samlet sett, og mest mulig persontransport bør skje med gange, sykkel og kollektivtransport der dette er praktisk gjennomførbart.

Til sjøs er det et mangfold av aktuelle drivstoffteknologier som er relevante for å fase ut fossilt drivstoff. Både biogass, hydrogen, ammoniakk og batterielektrisk drift er eksempler på drivstoff som kan være relevante, avhengig av skipstype og seilingsmønstre. For å redusere utslipp fra tid ved kai er landstrøm et sentralt tema.

Bærekraftig flydrivstoff (SAF), elektriske fly og satsing på droner kan være viktige elementer for å nå målet til

norsk luftfart om å bli fossilfri innen 2050. Stavanger lufthavn Sola spiller en viktig rolle i utviklingen av fremtidens lav- og nullutslippsluftfart, og de første norske testflyvningene med elfly fant sted mellom Stavanger og Bergen i 2025.

Det offentlige kan bidra med betydelige utslippsreduksjoner gjennom sine roller som blant annet planmyndighet, innkjøper, tjenesteleverandør og samfunnsutvikler. Kommuner, fylkeskommunen og andre kan i sine anskaffelser velge varer og tjenester med et lavt miljøfotavtrykk og lave utslipp. Kommunene forvalter dessuten mesteparten av arealene i fylket, og kan gjennom sin arealplanlegging legge til rette for en samfunnsutvikling som gir lave utslipp.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

► **Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp**

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Et mangfoldig energisystem med lave utslipp

Norge og Rogaland er stort sett selvforsynt med fornybar elektrisk kraft. Samtidig utgjør fossil energi fortsatt nesten halvparten av det samlede energiforbruket, også i Rogaland. I et lavutslippssamfunn vil det ikke være rom for fossile brenslers, i alle fall ikke uten karbonfangst og -lagring, og dette må det planlegges og legges til rette for.

Tilgang på nok fornybar og utslippsfri kraft er helt sentralt for å lykkes med å fase ut fossile brenslers. Rogaland kan trenge mellom 7 og 13 TWh mer kraft for å bli et lavutslippssamfunn og legge til rette for ny industri (THEMA, 2024). Gjennomføring av klimatiltak som elektrifisering og karbonfangst og -lagring i Rogaland kan gi et kraftbehov på nærmere 4 TWh. Selv med sparing og effektivisering vil det være behov for mer lavutslippssenergi til en rekke formål, eksempelvis innen transportsektoren og eksisterende og ny industri og næringsvirksomhet.

Samtidig er det viktig å være bevisst at det ikke er en øvre grense på etterspørselen etter energi, på samme måte som det ikke er en øvre grense på etterspørsel etter arealer til ulike formål. Begge deler medfører et varig press på nedbygging av natur. Rogaland

må derfor ha et bevisst forhold til hvor mye natur vi totalt sett kan tillate nedbygd, og hvilke formål som skal prioriteres innenfor en slik ramme. Slik sikrer vi at vi over tid får gitt prioritet til energinfrastruktur og andre formål med høy samfunnsnytte.

Det er store muligheter for å effektivisere energibruken i Rogaland. Vi kan bygge kompakte og mer energieffektive bygg med god isolering og varmegjenvinning, og vi kan bruke færre nye energikrevende produkter gjennom gjenbruk eller delingsøkonomi. I tillegg kan lokal, småskala energiproduksjon, gjerne i kombinasjon med batteriløsninger, være nyttige supplementer lokalt og til en viss grad redusere behovet for tilført energi til bygg. Økt bruk av for eksempel fjernvarme, grunnvarme eller frikjøling fra sjø for å løse varme- og kjølebehov

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

► Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

kan også i noen tilfeller redusere presset på utbygging av nytt kraftnett. Bevisst arealplanlegging, særlig gjennom fortetting og transformasjon av våre beste industri- og næringsområder, er viktig for å tilrettelegge for en mer effektiv energibruk. Energieffektivisering og energisparing kan frigjøre nok strøm til å dekke elektrifisering av all land- og sjøtransport i Rogaland (THEMA, 2024). Energisparing og energieffektivisering bidrar til å frigjøre energi som trengs til omstilling. Rogaland bør derfor søke å hente mer finansiering fra ENOVA til energieffektivisering. Redusert energi-behov og lokal, småskala energi-produksjon kan også under gitte forutsetninger bidra positivt i et beredskaps- og sikkerhetsperspektiv gjennom å redusere sårbarheten ved kriser og uønskede hendelser der viktig energiinfrastruktur faller bort i kortere eller lengre perioder.

For å redusere utslipp bør samfunnet fortrinnsvis erstatte fossile energikilder med fornybare og utslippsfrie alternativer, eksempelvis kjernekraft, vannkraft, vindkraft og solenergi. Dette krever en miks av ulike energibærere, teknologier og infrastruktur, som ladestasjoner for elbiler, fyllestasjoner for hydrogen og biogass, og kraftnett for strøm. For ytterligere utslippsreduksjoner bør Rogaland jobbe for løsninger for karbonfangst og -lagring.

Rogaland bør også utnytte eksisterende gassnettverk til å distribuere biogass, som kan erstatte naturgass, og på den måten redusere klimagassutslippene. Økt biogassproduksjon kan oppnås gjennom økt utnyttelse av råvarer som husdyrgjødsel og fiskeavfall.

Økt bruk av fjernvarme til oppvarming vil redusere behovet for elektrisitet

til oppvarming, og dermed redusere det totale elektrisitetsbehovet.

Økt behov for fornybar kraft kan løses ved å bygge ut nettkapasiteten inn til fylket, øke kraftproduksjonen internt i fylket, eller en kombinasjon. I tillegg vil Rogaland trenge et godt utbygd internt kraftnett, som sikrer at kraften kommer frem. Utbygging av kraftinfrastruktur i stor skala krever ressurser og har negative konsekvenser for areal og natur. Det er viktig at den nedbyggingen av natur som skal tillates til dette formålet forbeholdes prosjekter som har stor strategisk verdi, der samfunnsnyttene kan forsvare tapet av naturverdier.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

► Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Bærekraftig arealplanlegging

Bærekraftig arealplanlegging handler om å forvalte og utvikle arealene og naturen vår på en måte som tilfredsstiller dagens behov, uten å skade fremtidige generasjoners muligheter. En sunn natur er en viktig ingrediens i

et klimarobust samfunn. En livskraftig natur gir oss ikke bare et yrende dyreliv, men bidrar også med karbonlagring og demper effektene fra klimaendringer, som flom, tørke og hetebølger. Samfunnet må ivareta naturmiljøer godt, slik at vi drar nytte av naturens egne reguleringsmekanismer. Samtidig skal samfunnsutviklingen gi grunnlag for bærekraftig vekst og utvikling av fremtidsrettede byer og tettsteder, som har boliger og arbeidsplasser nok til alle.

Bærekraftig arealplanlegging forutsetter at beslutninger om arealbruk treffes på grunnlag av kunnskap om naturverdiene og økosystemtjenestene, og hvilke konsekvenser utbygging og inngrep vil ha for disse verdiene. Beslutninger om arealbruk skal gjøres på bakgrunn av et oppdatert kunnskapsgrunnlag tilpasset planen eller tiltaket. Rogaland og Norge

har vedtatt en politikk som sier at samfunnet skal etterstrebe fortetting, bedre utnyttelse av grå arealer og transformasjon av eksisterende arealer, fremfor å ta i bruk nye. Når man bygger tettere og mer kompakt, er det viktig at man planlegger langsiktig og klokt på en måte som sikrer sammenhengende blågrønne strukturer og klimatilpassningshensyn som for eksempel god overvannshåndtering. UFF-rammeverket skal legges til grunn for arealplanleggingen i Rogaland jamfør statlige planretningslinjer for klima og energi. Hovedprioriteringen må være å unngå tap av, og negativ påvirkning på, natur.

Arealprinsippene som er utarbeidet i denne planen, skal gjøre det lettere å operasjonalisere UFF-rammeverket inn i arealplanleggingen.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

► Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Arealprinsipper for Rogaland med grunnlag i UFF-rammeverket

Følgende prinsipper bør legges til grunn i arealplanleggingen for å hindre tap eller forringelse av naturmangfold, naturtyper, enkeltarter og økosystemtjenester:

UNNGÅ

- Unngå nedbygging av natur og tap av økosystemtjenester. Fortetting og transformasjon av grå arealer er førstevalg. Arealnøytralitet som prinsipp bør innføres for å minimere tap av natur.
- Unngå oppsplitting av store sammenhengende naturområder.
- Unngå tap av karbonrike areal.
- Unngå tap av mindre og fragmenterte naturområder og «hverdagsnatur» uten formelt vern (restarealer). Disse kan ha betydning som leveområder for planter og dyr og være viktige forbindelser, «hoppesteiner», mellom større areal.

FLYTTE

- Unngå nedbygging og forstyrrende tiltak i sårbare arters leveområder.
- Kartlagt verdifull natur tas ut av planreserven (planvask).
- Begrense omfanget av ny utbygging, ved å prioritere utbyggingsformål med høyest samfunnsnytte.
- Begrense omfanget av ny utbygging ved å effektivisere arealbruken og aktivt planlegge for samlokalisering og industriell symbiose for næringer.

FORBEDRE

- I alle saker som omfatter arealbruk, bør det vurderes mulighet for å styrke eller gjenopprette naturverdier og økosystemtjenester. Naturbaserte løsninger bør prioriteres.
- Sikre eller opprette økologiske korridorer mellom de større natur- og kulturlandskapsområdene og den blågrønne strukturen i byer og tettsteder.
- Opprettholde og etablere økologisk funksjonelle kantsoner mot vassdrag.
- Grøntområder bør utformes på en måte som sikrer høy biologisk verdi.
- Hvis naturtap ikke er mulig å unngå, bør dette kompenseres ved å restaurere natur med tilsvarende kvalitet. (Fastsette kompenserende tiltak hvis en velger å bygge ned natur).

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

► **Vi trenger et kommuneløft**

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Vi trenger et kommuneløft

Kommunene spiller en nøkkelrolle i arbeidet med å håndtere de stadig mer omfattende konsekvensene av klimaendringene og utvikle klimarobuste lokalsamfunn i hele landet. Alt av innsats for natur og klima skjer lokalt, i en kommune og hos bedrifter rundt om i fylket. Det er også lokalt man merker klimaendringene best. Dette tilsier at de lokale aktørene må være godt rustet for klimaomstilling, både økonomisk og med menneskelige ressurser. Dette henger sammen med de signalene som kom med Naturmeldingen «Bærekraftig bruk og bevaring av natur» (Meld. St. 35 (2023–2024)), hvor viktigheten av styrket kommunal kompetanse på natur, klima, miljø og jordvern trekkes frem.

En av fylkeskommunens viktigste oppgaver er å veilede og støtte kommunene. Dette følges opp i handlingsprogrammet,

blant annet med tiltak som legger til rette for økt samarbeid, tiltak som bidrar til kompetansebygging og utvikling av verktøy som støtter kommunene i deres arbeid.

Det er viktig at areal- og samfunnsplanleggingen er langsiktig, med lavutslippssamfunnet i mente, slik at vi som samfunn gjør de rette grepene. Dette innebærer en nøktern arealbruk, som ivaretar både sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft.

Fylkeskommunen og kommunene bør ha stor oppmerksomhet på tiltak som reduserer samlet energibehov og legger til rette for effektiv og fleksibel energibruk, både i eksisterende bygg og i nye byggeprosjekter. Slik reduserer vi klimagassutslipp og bidrar til energiomstilling.

De neste årene trenger vi et taktskifte, og en oppjustering av ressurser til, og oppmerksomhet om, naturvennlig klimaomstilling. På denne måten kan fylkeskommunen, kommunene og lokalsamfunn rundt om i fylket bedre settes i stand til å omstille seg, i tråd med nasjonale ambisjoner.

Arbeidet må også innebære praktisk støtte i natur- og arealsaker. Mange kommuner har små fagmiljøer og begrenset kapasitet til å vurdere naturmangfold, friluftsliv, samlet belastning og langsiktige konsekvenser av arealendringer. Fylkeskommunen skal, i samarbeid med Statsforvalteren og andre relevante aktører, bidra med kunnskapsgrunnlag, veiledning og felles verktøy.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

► Vi trenger et kommuneløft

En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Anbefalinger for kommunene

For å lykkes med effektivt og strukturert omstillingsarbeid lokalt og regionalt anbefales det at kommunene og fylkeskommunen jobber med de 12 aktivitetene i lista nedenfor, i perioden frem mot 2030. Utgangspunktet for anbefalingene er nasjonale føringer og forventninger.

1. Delta i nettverk
2. Kartlegge naturverdier og lokal klimarisiko
3. Stille krav til kunnskap om naturverdier og klimarisiko i konsekvensutredninger og ROS-analyser
4. Ta i bruk arealregnskap
5. Gjennomføre planvask
6. Ta i bruk UFF-rammeverket (Unngå - Flytte - Forbedre)
7. Utarbeide handlingsplaner for natur og klimaomstilling
8. Etablere klimaregnskap, og eventuelt klimabudsjett
9. Prioritere innkjøp som virkemiddel for å kutte utslipp
10. Prioritere naturbaserte løsninger
11. Involvere lokalsamfunnet
12. Evaluere tiltaksgjennomføringen

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

Hvilken rolle vil Rogaland spille?

Utslippskutt som monner

Et mangfoldig energisystem
med lave utslipp

Bærekraftig arealplanlegging

Vi trenger et kommuneløft

► En sosialt rettferdig
klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

En sosialt rettferdig klimaomstilling

Utfordringene med omstilling er ofte knyttet til teknologi og økonomi. Men de sosiale konsekvensene ved omstilling representerer også en betydelig barriere. Tiltak for klimaomstilling kan treffe usosialt, og tempoet i omstillingen kan gå raskere enn folk evner å tilpasse seg. Dersom vi ikke lykkes med å skape en omstilling som forstås og aksepteres, vil den heller ikke tolereres.

I omstillingen er timing essensielt. Ideelt sett bør etablering og oppbygging av grønne verdikjeder skje i forkant av at petroleumsaktiviteten reduseres. Dette handler både om å sikre arbeidsplasser, men også om å sikre gode posisjoneringsmuligheter for Rogalands næringsaktører. På denne måten sikrer vi at innbyggerne opplever omstillingen som rettferdig og trygg.

Det er nødvendig å erkjenne at for Rogalands del vil nye arbeidsmuligheter som skapes neppe føre til like store økonomiske overskudd som dagens arbeidsplasser innen petroleum. Det er heller ikke sikkert at det skapes nye arbeidsplasser på de stedene der sysselsettingsnedgangen er størst (SØA, 2024). Dette er faktorer som kan gi motvilje til omstilling.

Klimapolitikken er i hovedsak nasjonal og europeisk, men de sosiale konsekvensene av den treffer den delen av offentlig sektor som er tettest på innbyggerne – kommunen. Sentralt for en vellykket omstilling er derfor at kommunene er i stand til å sikre god medvirkning og innbyggerdialog.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

4. Mål og innsatsområder

Målene og innsatsområdene i planen gir strategisk retning for hvordan Rogaland skal lykkes med å kutte i klimagassutslippene, redusere sårbarheter som følger med klimaendringene og ivareta et livskraftig naturmiljø. Samordnet innsats på tvers av sektorer, kommunegrenser og myndighetsnivå er en grunnleggende forutsetning for å lykkes.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Regionalplanens hovedmål er:

Forsvarlig omstilling, bærekraftig vekst og et naturvennlig lavutslippssamfunn

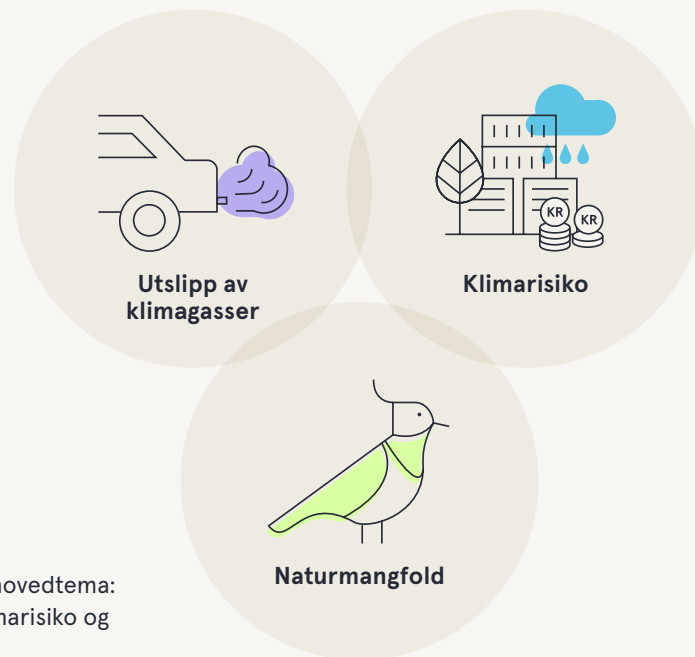
Regionalplanen har tre hovedtema:

Utslipp av klimagasser, naturmangfold og klimarisiko (figur 9). Videre har den fem innsatsområder, som gjenspeiler de største utfordringene og mulighetene for å lykkes med klimaomstilling og ta vare på naturen i Rogaland, og som går på tvers av de tre hovedtemaene (figur 10). For hvert av innsatsområdene er det laget hovedmål, delmål og strategier. Felles for disse er at de

er langsiktige og gjelder for hele planperioden. De konkrete tiltakene som prioriteres er definert i handlingsprogrammet, og går på tvers av målene

i planen. Det skal rapporteres årlig på måloppnåelse, og i den forbindelse vil det vurderes behov for endringer i handlingsprogrammet.

Hovedtema i regionalplanen

Figur 9: Regionalplanens hovedtema: Utslipp av klimagasser, klimarisiko og naturmangfold.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Innsatsområder

Figur 10: Regionalplanens
innsatsområder.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

► Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Mobilisere for omstilling

Rogaland har flere veldig gode tiår bak seg som landets fremste petroleums-region, med de positive effektene og ringvirkningene dette har hatt på aktivitet, befolkningsvekst, sysselsetting, og økonomi. Vi er nå midt i omstillingen, og da er det avgjørende at vi er omstillingsdyktige. Dette gjør den enkelte aktør ved å aktivt jobbe for å få oversikt over egne muligheter, og sette seg i stand til å gripe disse. I tillegg må samfunnets sårbarheter forbundet med omstilling kartlegges, og det bør lages planer for håndteringen av disse.

Mål

I Rogaland har vi alle med oss i omstillingen gjennom samarbeid og kunnskapsformidling.

Delmål

- Omstillingsrisiko for Rogaland skal være godt kjent, og fylket skal være i forkant av de utfordringene og mulighetene som følger av nasjonal klimapolitikk.
- Innen 2030 er kommunene og fylkeskommunen godt rigget for klimaomstilling og for å sikre livskraftige naturmiljø i hele fylket.
- Systematisk formidling og kunnskapsutvikling bidrar til en raskere omstilling, og til å finne frem til bærekraftige løsninger og tiltak
- Omstilling oppnås gjennom gjensidig involvering, engasjering og ansvarliggjøring blant alle aktører i Rogaland.

Strategier

- Legge til rette for økt samordning og tverrfaglig innsats gjennom nettverk, dialog og prosjekt-samarbeid.
- Støtte opp om innovative løsninger som bidrar til naturvennlig klimaomstilling.
- Jobbe systematisk for å styrke kunnskapen om omstillingsrisiko blant Rogalands aktører, og styrke samarbeidet for risikohåndtering.
- Rogaland velger kommunikasjon og formidling som løsninger for å oppnå økt bevissthet og engasjement om klimaomstilling.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

► Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Naturvennlig

Naturen er livsgrunnlaget vårt. Alt vi foretar oss er basert på naturressursene og landskapet rundt oss. De siste årene har presset på naturen økt, og arealendringer er i dag den største trusselen for naturmangfoldet. Samfunnet må stramme inn arealforbruket til et nivå som sikrer et rikt naturmiljø og robuste økosystemer, også i et endret klima.

Nasjonale naturmål legges til grunn for Rogalands naturmål

Nasjonale mål for naturmangfold legges til grunn for Rogalands mål for ivaretagelse av naturen. Utgangspunktet for naturmålene i denne regionalplanen er at Rogaland skal bidra godt til oppnåelse av Norges nasjonale forpliktelser i FNs naturavtale. Disse er konkretisert i Meld. St. 35 (2023-2024) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur. Norsk handlingsplan for naturmangfold*.

Norge har følgende nasjonale mål for naturmangfold:

Miljømål 1.1

Økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.

Miljømål 1.2

Ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres.

Miljømål 1.3

Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

► **Naturvennlig**

Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp

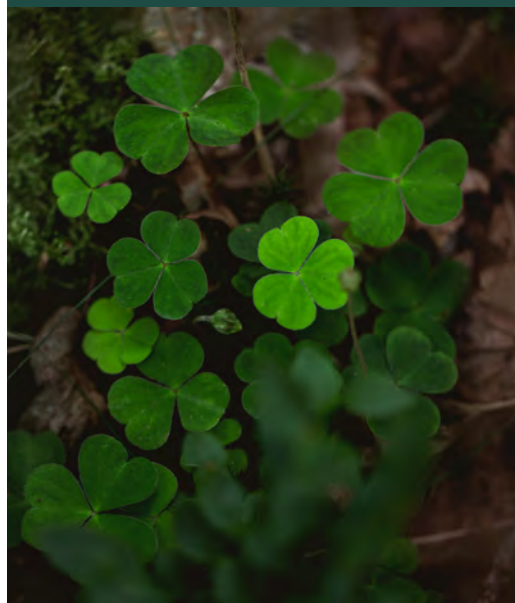
Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Mål

I Rogaland tar vi vare på naturens
mangfold gjennom kunnskaps-
basert og nøktern arealforvaltning.

Delmål

- Naturen i Rogaland skal ha god tilstand.
- Rogaland sikrer store og sammenhengende naturområder, med tanke for kommende generasjoner.
- Rogaland minimerer tapet av natur og karbonrike arealer, i tråd med nasjonale forventninger.
- Innen 2030 har alle kommuner kartlagt naturmangfold og karbonrike arealer i områder utsatt for nedbygging.
- Rogaland restaurerer natur, slik at forringede økosystemer og naturmangfold gjenopprettes.

Strategier

- Legge UFF-rammeverket til grunn for all samfunns- og arealplanlegging i Rogaland.
- Videreutvikle og fremme arealregnskap og naturregnskap som verktøy, og fremme dialog og læring rundt bruken av verktøyene.
- Jobbe systematisk for å oppnå en større grad av natur- og arealnøytralitet enn i dag.
- Styrke kunnskapen om naturmangfold, karbonrike arealer og naturrisiko i Rogaland, og bruke denne aktivt i samfunns- og arealplanleggingen.
- Øke bevissthet og kompetanse om naturverdier, økosystemer og naturrisiko i forvaltningen, i næringslivet og i samfunnet ellers.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling
Naturvennlig

► Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp
Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Trygt og klimatilpasset

Klimaendringene øker risikoen lokalt for mer flom, styrtregn og fare for skred. I tillegg har det konsekvenser for økosystemene, for matproduksjonen, verdiskaping og videre samfunnsutvikling. Alle sektorer må ta ansvar, og vi må jobbe på mange fronter med økt innsats, for å forberede samfunnet og tilpasse oss klimaendringene. Vi må planlegge bedre, gi naturen plass og sikre nærmiljø og infrastruktur mot direkte skade.

Mål

I Rogaland er vi godt forberedt på, og tilpasset, klimaendringene.

Delmål

- Alle sektorer tar ansvar for klimatilpasning og samordner innsatsen for å sikre klimarobuste lokal- og samfunn.
- Kunnskap om klimaendringer, naturfare, lokal klimarisiko og klimatilpasningsløsninger brukes aktivt i samfunns- og arealplanleggingen.
- Naturbaserte løsninger for klimatilpasning skal være et godt integrert konsept i samfunnet, og brukes aktivt i strategier, planlegging og utbygging.
- Vannet får mer plass, vannveier holdes åpne, og vassdragene bidrar til å dempe effektene av klimaendringer.

Strategier

- Ivareta hensynet til klimaendringer, naturfare, lokal klimarisiko og klimatilpasning i samfunns- og arealplanleggingen.
- Stimulere til kunnskapsutvikling og bruk av naturbaserte løsninger for klimatilpasning.
- Jobbe aktivt med gjennomføring og finansiering av forebyggende tiltak, beredskapstiltak og sikrings tiltak som reduserer klimasårbarhet.
- Styrke kunnskapen om økosystemer og arealer med betydning for klimatilpasning.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?
2. Status for Rogaland
3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

► På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

På vei mot lavutslipp

Innen 2050 skal Norge være et lav-
utslippssamfunn med 90-95 prosent
lavere klimagassutslipp enn i 1990. I
lavutslippssamfunnet handler det ikke
om å velge hvilke utslipp vi skal kutte,
men om hvilke minimale utslipp vi kan
tillate oss å sitte igjen med.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

► På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Nasjonale klimamål legges til grunn for Rogalands klimamål

Klimamålene i denne regionalplanen er basert på at Rogaland skal ta sin andel av nasjonale utslippskutt. Klimagassutslippene i Rogaland har en relativt sett nokså lik sammensetning som de nasjonale utslippene. Derfor skal de til enhver tid gjeldende nasjonale målene om utslippsreduksjoner også gjelde som Rogalands utslippsmål.

De nasjonale klimamålene har 1990 som referanseår, mens Miljødirektoratets kommune- og fylkesfordelte utslippsregnskap bare går tilbake til 2009. Derfor velges 2009 som referanseår for Rogalands utslippsmål. Utslippene fra Fastlands-Norge var ikke veldig forskjellige i 1990 og 2009. Omfanget av nødvendige utslippskutt ville derfor

trolig ikke blitt veldig ulik hvis vi hadde hatt fylkesfordelte tall tilbake til 1990 og valgt dette som referanseår.

Som følge av at Rogaland har relativt mye jordbruk der utslippene ikke kan fjernes fullt ut, vil det være rimelig for oss å sikte oss inn mot den nedre delen av den nasjonale klimamålsettingen for 2050, det vil si 90 prosent utslippskutt snarere enn 95 prosent.

Norges nasjonale klimaforpliktelser gjennom Parisavtalen kan oppnås delvis ved bruk av kvotekjøp i utlandet. Dette er ikke en mulighet for Rogaland som fylke. Samtidig vil tilgangen på kvoter bli stadig mindre frem mot 2040, og stadig

mer av kuttene vil måtte tas i Norge. For enkelhets skyld er det derfor lagt til grunn at de nasjonale prosentmessige utslippsmålene også skal gjelde for Rogaland, men ved vurdering av måloppnåelse bør det tas høyde for at Norge og Rogaland har ulike muligheter til å kompensere for utslipp gjennom utenlandske kvotekjøp.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

► På vei mot lavutslipp

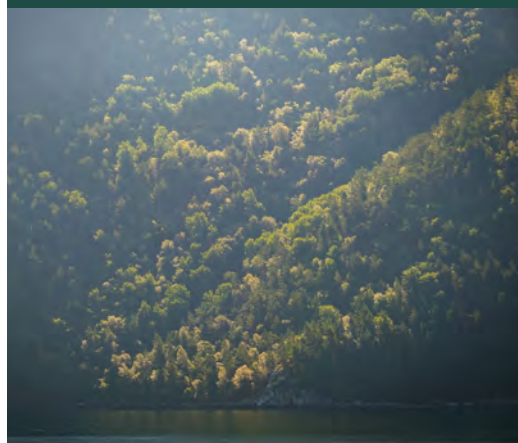
Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Mål

I Rogaland reduserer vi direkte og indirekte klimagassutslipp i alle sektorer og med et bredt spekter av virkemidler, i tråd med nasjonale klimamål.

Delmål

- Rogaland reduserer sine direkte klimagassutslipp i tråd med de til enhver tid gjeldende nasjonale utslippsmålene. Referanseåret er 2009, som er første år med Miljødirektoratets kommune- og fylkesfordelte utslippsregnskap. Per juni 2026 er dermed følgende utslippsmål gjeldende for Rogaland:
 - Minst 55 % utslippsreduksjoner innen 2030
 - 70-75 % utslippsreduksjoner innen 2035
 - 90-95 % utslippsreduksjoner innen 2050
- Rogaland fylkeskommune reduserer direkte klimagassutslipp fra egen virksomhet i tråd med de til enhver

tid gjeldende nasjonale utslippsmålene. Referanseåret er 2020, ettersom dette er første år med eget klimaregnskap for fylkeskommunen. Klimamålet for egen organisasjon gjelder hele Rogaland fylkeskommunes virksomhet og aktiviteter, herunder også kollektivtransport, videregående skoler og bygging, drift og vedlikehold av fylkesveger.

- Rogalands næringsliv bruker eksisterende kompetanse og fortrinn til å ta nye posisjoner i bærekraftige verdikjeder.
- Rogaland øker sirkulariteten i samfunnet, slik at vi tar godt vare på de ressursene vi har tilgjengelig og unngår sløsing.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

► På vei mot lavutslipp

Energismart

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Strategier

- Samarbeide bredt for å legge til rette for, planlegge og gjennomføre utslippsreducerende tiltak i alle sektorer.
- Ha god oversikt over utslippene i Rogaland og forventet utslippsutvikling fremover.
- Jobbe for at det kommer på plass teknisk gjennomførbare og økonomisk bærekraftige løsninger for karbonhåndtering for større utslippspunkter i fylket.
- Gi risikoavlastning til forskning, innovasjon og utvikling i næringslivet rettet mot omstilling.
- Redusere klimafotavtrykket gjennom lavere forbruk, økt grad av ombruk og gjenbruk, og ved å velge varer og tjenester med lavere klimagassutslipp i et livsløpsperspektiv.
- Tilrettelegge for industriell symbiose slik at virksomheter innenfor et geografisk begrenset område samarbeider om bruk av ressurser som eksempelvis materialer, energi, vann og/eller biprodukter.
- Planlegge langsiktig for en arealbruk som reduserer klimagassutslipp og energibruk.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

Mobilisere for omstilling

Naturvennlig

Trygt og klimatilpasset

På vei mot lavutslipp

► **Energismart**

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Energismart

Sikker tilgang på bærekraftig energi er avgjørende i et moderne samfunn. For å lykkes med overgangen til lavutslippssamfunnet må vi gjennomføre en smart energiomstilling. Vi må bruke ressurser og teknologi effektivt og bærekraftig, og redusere energibruken så mye som mulig der vi kan, ved hjelp av eksisterende nasjonale og regionale hjelpemidler. Samtidig må vi erstatte fossile energikilder og legge til rette for at den energien vi bruker så langt som mulig er utslippsfri.

Mål

I Rogaland bruker vi energien effektivt og legger om til lavutslippsløsninger i alle sektorer.

Delmål

- Andelen fossil energi av samlet energibruk i Rogaland går ned.
- Rogaland oppnår måltallene i Nasjonal transportplan for nye nullutslippskjøretøy.
- Eksisterende bygg energieffektiviseres, i tråd med nasjonale målsettinger.
- Rogaland skal ha mest mulig verdiskaping per energiforbruk.

Strategier

- Redusere energibruken så mye som mulig i både offentlige og private bygg, og jobbe for at mest mulig oppvarming og kjøling av bygg skjer med andre lav- og nullutslippsenergikilder enn elektrisitet, som for eksempel fjernvarme, grunnvarme eller solvarme.

- Legge til rette for overgang til fremtidens energibærere med lave eller ingen utslipp, som for eksempel elektrisitet, fjernvarme, grunnvarme, biogass, hydrogen og ammoniakk.
- Planlegge arealbruk og utnytte kraftnett og annen energiinfrastruktur mest mulig effektivt, og velge bygge- modne og regionalt prioriterte arealer til dette formålet, for å unngå unødig press på natur.
- Se samfunnsnytte og energibehov i sammenheng ved etablering av ny næringsvirksomhet.
- Legge til rette for mest mulig sirkulær energibruk med gjenbruk av eksempelvis overskuddsvarme.
- Se hele energisystemet i sammenheng og legge til rette for en effektiv og fleksibel energibruk der ulike energibærere fungerer sammen på en god måte.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

Mål og strategier i planen er grunnlaget for hva som skal prioriteres av tiltak i oppfølgingen. Måloppnåelse er avhengig av et bredt samarbeid og god mobilisering i fylket om å gjennomføre tiltak beskrevet i handlingsprogrammet. Det er behov for ressursinnsats og finansiering utover dagens nivå.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

► **Handlingsprogrammet**

Finansiering

Roller og ansvar

6. Kilder

Handlingsprogrammet

Etter plan- og bygningslovens § 8-1 skal det som del av regional plan utarbeides et handlingsprogram. Handlingsprogrammet gir en oversikt over konkrete handlinger som bør gjøres i etterkant av planvedtaket, og som fører oss i retning av å oppnå mål som er satt i planen. Til hvert tiltak er det skissert ansvar og samarbeidsparter, anslått når

tiltaket er planlagt å skje, økonomisk ramme og hvilke innsatsområder tiltaket treffer.

Tiltakene følger i stor grad opp planens ambisjoner på tvers av mål og strategier. Handlingsprogrammet har en kortere tidshorisont, og endringsbehov skal vurderes årlig av fylkeskommunen.

Dette vil gjøres i forbindelse med årlig rapportering av måloppnåelse. Dette gir fleksibilitet og mulighet for å justere kurs underveis.

Samarbeid, kunnskapsutvikling, kompetanseheving og formidling er viktige stikkord for hva som prioriteres i gjennomføringen. Måling og evaluering av planens effekt er også en viktig del av gjennomføringen.

Mange av tiltakene vil fylkeskommunen ha ansvar for å tilrettelegge for eller initiere, i lys av sin rolle som samfunnsutvikler. Statsforvalteren har også en sentral rolle i både samarbeid og gjennomføring. For å lykkes med gjennomføring av tiltakene er fylkeskommunen og statsforvalter helt avhengig av forankring og samarbeid med mange parter; kommuner, statlige etater, næringsliv, kunnskapsmiljøer,

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

► Handlingsprogrammet

Finansiering

Roller og ansvar

6. Kilder

interesseorganisasjoner, og andre
berørte aktører.

Handlingsprogrammet gjelder for hele Rogaland, og tiltakene som foreslås er derfor regionalt tilpasset. Lokalt vil det være behov for supplerende tiltak, på initiativ fra eksempelvis kommune, bedrift eller innbygger. Ambisjonen er at samarbeidet om gjennomføringen av handlingsprogrammets tiltak virker som en katalysator for tiltaksgjennomføring i alle kommuner, i alle sektorer og i hele fylket.

Det er avgjørende med kompetent personell, og tilstrekkelige ressurser i forvaltningen for å følge opp planen.

Dette gjelder spesielt:

- Kapasitet til å koordinere, samarbeide og lære av hverandre og på tvers av fag.
- Kapasitet og kompetanse til å styrke lokalt natur- og klimaarbeid og sikre helheten
- Styrket intern klima- og miljøledelse.
- God klimakommunikasjon til innbyggerne og virksomheter, for å engasjere og mobilisere ved å vise muligheter og løsninger.
- Kapasitet til å kunne delta i utviklings- og forskningsprosjekt for å øke kunnskap, forbedre arbeidsprosesser, utvikle og gjennomføre gode tiltak.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

Handlingsprogrammet

► Finansiering

Roller og ansvar

6. Kilder

Finansiering

Fylkeskommunens utviklingsplan (regional planstrategi) slår fast at klimaomstilling og livskraftige naturmiljø er ett av fire langsiktige mål for Rogaland, og det settes av midler til oppfølging av disse målene. De fleste tiltakene i handlingsprogrammet skal, for fylkeskommunens del, kunne finansieres gjennom eksisterende økonomisk ramme. Finansieringsbehov utover dette må avklares for hvert budsjettår. For en del av tiltakene er det aktuelt å søke ekstern finansiering og muligens også få til spleiselag med andre aktører.

Som en del av oppfølgingen av planen vil det være viktig å informere bredt om alle aktuelle tilskuddsordninger og andre virkemidler som kan bidra til tiltaksgjennomføring hos både kommunal sektor, næringsliv, virksomheter og grunneiere.

Det kan også være behov for å finne nye finansieringssamarbeid og -kilder.

Rogaland vil peke på at flere av tiltakene som trengs for å oppnå lavutslippssamfunn og reduksjon i utslipp på 90–95 % innen 2050 vil kreve betydelig finansiering fra staten. Dette vil også være nødvendig for å innfri måltallene frem mot 2035. Derfor skal det legges til grunn at statlig finansiering blir en sentral del av oppfølgingen, slik at fylkeskommunen ikke påtar seg forpliktelser som hører inn under nasjonale føringer.

Generelt kan det konstateres at kostnadene ved å ikke omstille samfunnet vil være høyere enn tiltakskostnadene. På sikt er det mye dyrere å reparere natur og naturskader, enn å innhente kunnskap, forebygge og gjennomføre sikrings- og restaureringstiltak.

Her er noen aktuelle finansieringsmuligheter:

- Rogaland fylkeskommunes tilskuddsordninger til omstilling og utvikling
- Innovasjon Norge (næringsutvikling).
- Statlige tilskuddsordninger: Miljødirektoratet (eks: Klimasats, klimatilpasning, naturtiltak), ENOVA (energitiltak), NVE (eks: flomsikring, vassdragstiltak).
- Forsknings- og utviklingsprosjekter finansiert av Norsk forskningsråd.
- EU-finansierte prosjekter.
- Privat-offentlig samarbeid.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

Handlingsprogrammet

Finansiering

► Roller og ansvar

6. Kilder

Roller og ansvar

Planen legger til grunn de roller og ansvar som er gitt den enkelte aktør gjennom nasjonale føringer og lovverk. I henhold til de siste stortingsmeldingene om klimatilpasning, natur og klima skal det høyeste utslippsscenarioet (RCP 8.5) og et tverrsektorielt samarbeid legges til grunn for samfunnsplanleggingen. Arbeidet med naturvennlig klimaomstilling må løses på tvers av sektorer, og krever god koordinering og dialog. Dette må derfor ligge til grunn også i oppfølgingen av regionalplanen.

Fylkeskommunen skal bidra til utviklingen av fylket gjennom rollene som demokratisk arena, regional samfunnsutvikler, myndighetsutøver, og tjenesteyter (opplæring, samferdsel og tannhelse). Fylkeskommunen er ansvarlig for regional utvikling og er regional

planmyndighet. Planleggingen skal medvirke til å oppnå politiske mål for økonomisk, miljømessig, sosial og kulturell utvikling i fylket. Dette gjelder for både fylkeskommunens ansvar for å utforme egne planer og i den planfaglige veiledningen til kommunene.

I rollen som regional samfunnsutvikler skal fylkeskommunen gi strategisk retning til samfunnsutviklingen, mobilisere privat sektor, kulturliv og lokalsamfunn, samt samordne og koordinere offentlig innsats og virkemiddelbruk.

Kommunens ansvar og rolle er omfattende og helt sentral i arbeidet med natur, miljø og klima. Dette omfatter rollen som demokratisk arena, levering av velferdstjenester, utvikling av

lokalsamfunnet i en bærekraftig retning, og myndighetsutøvelse innenfor en lang rekke oppgaver. Gjennom plan- og bygningsloven er kommunen tillagt en viktig rolle som planmyndighet, lokal koordinator og samfunnsutvikler. Kommunen har ansvar for arealplanleggingen i sin kommune og gjennomføring av miljøtiltak. Kommunene har også ansvar for å tilpasse lokalmiljøet til et klima i endring, gjennom sin rolle som planmyndighet.

Både **fylkeskommunen** og **kommunene** har også betydelige roller som byggherre, eier og drifter av bygg, veger og annen infrastruktur, og som innkjøper av varer og tjenester. Disse rollene gir muligheter for å gjennomføre konkrete og praktiske

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

Handlingsprogrammet

Finansiering

► Roller og ansvar

6. Kilder

tiltak som bidrar til ivaretagelse av natur, reduserte klimagassutslipp, klimatilpasning og mer effektiv energibruk.

Alle **statlige sektormyndigheter** har et ansvar for å ivareta klima og miljø innenfor sitt område.

Statsforvalteren er regional samordningsmyndighet for staten og er sektormyndighet innenfor en rekke oppgaver knyttet til natur og klima, der de sentrale er landbruk, miljøvern og samfunnssikkerhet og beredskap. Statsforvalteren er en aktiv aktør i regionalt planarbeid, bidrar til erfaringsutveksling og gir uttale til kommunale planer. Dette gjennomføres gjennom veiledning, dialog og tilsyn med kommunene, fylkeskommunen, og berørte virksomheter.

Næringslivet i fylket er mangfoldig og har ulike typer ansvar og roller innenfor klimaomstilling og ivaretagelse av natur. Næringslivet har en viktig rolle i å bidra til å løse klimautfordringene. Dette innebærer å redusere utslipp, bruke ressurser mer effektivt, redusere naturinngrep og tilpasse seg klimaendringer. Samfunnsansvaret for klima og miljø er en forventning fra myndigheter, forbrukere og andre interessenter. Næringslivet har samtidig en viktig rolle i å bidra til å utvikle nye løsninger som samfunnet trenger for å redusere sårbarhet, bidra til klimakutt og bærekraftig arealforvaltning.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

6. Kilder

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Klimautvalget 2050, 2023. Omstilling til lavutslipp. Veivalg for klimapolitikken mot 2050. NOU 2023:25. <https://files.nettsteder.regjeringen.no/wpuploads01/sites/479/2023/10/Klimautvalget-2050.pdf>

Klimaservicesenter, 2022. Klimaprofil Rogaland. <https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/rogaland>

KS, 2023. Synergier og konflikter i lokal miljø- og klimapolitikk. Positive og negative samspills-effekter mellom: Reduksjon av klimagasser, klimatilpasning, bevaring av biologisk mangfold og energiomstilling. ISBN: 978-82-93866-35-0. <https://www.bing.com/ck/a?!&p=0684a3d-6b9e9e9b2fb9b6bd1c5909ed04888d6e7b-5d61c8e16e859da9cc3898eJmItdHM9MTc3NjgxNjAwMA&ptn=3&ver=2&hsh=4&fclid=1fb1cb98-2c76-665b-0c8f-dd9a-2d5a6776&psq=KS%2c+2023.+Synergier+og+konflikter+i+lokal+milj%c3%-b8og+klimapolitikk.+Positive+og+negative+samspillseffekter+mellom%3a+Reduksjon+av+klimagasser%2c+klimatilpasning%2c+bevaring+av+biologisk+mangfold+og+energiomstilling.&u=a1aHR0cHM6Ly93d3cubWlsam-9kaXJla3RvcnF0ZXQubm8vc2hhcmVw-b2ludC9kb3dubG9hZGI0ZW0vP2lkPTAxRk0zTE-QyWEY2VVJBQOU2VzNGSDNQSkMzQIFIV1NISFA>

Lyse, 2025. Grønt energiveikart https://www.lysekonsern.no/getfile.php/1313718-1745935607/Lyse_Gr%C3%B8nt%20energiveikart%202025.pdf

Menon Economics, 2019. Kvalitet på konsekvensutredninger av klima og miljøtemaer i kommuneplanens arealdel. <https://menon.no/prosjekter/kvalitet-pa-konsekvensutredninger-klima-miljotemaer-kommuneplanens-arealdel>

Menon Economics og CICERO, 2024. KLIMA- OG ENERGIOMSTILLING I ROGALAND. Et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med regionalplan for klimaomstilling. <https://menon.no/prosjekter/klima-og-energiomstilling-i-rogaland>

Menon Economics, 2024. Naturmangfold og friluftsliv i Rogaland – fylkeskommunens rolle. Menon-publikasjon nr. 56/2024. <https://www.menon.no/publication/naturmangfold-og-friluftsliv-i-rogaland-fylkeskommunens-rolle/>

Menon Economics og Statistisk sentralbyrå, 2025. Sysselsettings-, verdiskapings- og skatteeffekter av petroleumsvirksomheten i norsk økonomi. Menon-publikasjon nr. 8/2025. <https://menon.no/prosjekter/sysselsettings-verdiskapings-og-skatteeffekter-av-petroleumsvirksomheten-i-norsk-okonomi>

Miljødirektoratet, 2023. Miljøstatus. Inngrepsfri natur i tilbakegang. <https://miljos-tatus.miljodirektoratet.no/tema/naturomra-der-pa-land/inngrepsfri-natur/>

Naturrisikoutvalget, 2024. I samspill med naturen – Naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge. NOU 2024:2. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2024-2/id3024887/>

NINA, 2020. Karbonlagring i norske økosystemer, temahefte 76b NINA <https://hdl.handle.net/11250/2655582>

NORCE, 2020. Analyse av klimautvikling i kyst- og innlandsregionen i Rogaland – temperatur, nedbør og vind. Anbefalinger om veien videre. NORCE Norwegian Research Centre. Rapport 1-2020. ISBN: 978-82-8408-059-8. https://www.rogfk.no/_f/i8abc90bd-2ab4-4a9e-9451-1a6f284f1f58/analyse-av-klimautvikling-kyst-og-innland-rogaland.pdf

Nordisk ministerråd, 2023. Nordic Visions of Climate Neutrality. Nordic Council of Ministers 2023. Nord 2023:038, ISBN 978-92-893-7719-5 (PDF), ISBN 978-92-893-7720-1 (ONLINE), <http://dx.doi.org/10.6027/nord2023-038>

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

NIBIO, 2023. Kartlegging av karbonrike arealer – Kunnskapsgrunnlag til regionalplan for klimaomstilling i Rogaland. Norsk institutt for bioøkonomi. NIBIO Rapport nr. 121 i 2023. <https://hdl.handle.net/11250/3099196>

Rogaland i Tall, 2025: [FNs Bærekraftsmål for kommunene i Rogaland – Rogaland i tall Rogfk.no,](#)

2024. Areal- og naturrekneskap. <https://www.rogfk.no/vare-tjenester/planlegging/kart-analyse-og-statistikk/areal-og-naturregnskap/>

SPR klima og energi, 2024. Statlige planretningslinjer for klima og energi. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-12-20-3359>

SØA, 2024. Rettferdig grønn omstilling. Broen til Framtiden. Samfunnsøkonomisk analyse AS, rapport 4-2024. ISBN: 978-82-8395-209-4. <https://samfunnsokonomisk-analyse.no/publikasjoner/rettferdig-gronn-omstilling>

Tandberg og Selseng, 2024. Status for kommunal klimatilpasning i 2024. En spørreundersøkelse på oppdrag fra KS om arbeidet med klimatilpasning i 2024, sammenlignet med status fra 2021 og 2017. Bror Kristian Raanaas Tandberg og Torbjørn Selseng. Vestlandsforskning-rapport nr. 4/2024. ISBN: 978-82-428-0471-6. https://www.vestforsk.no/sites/default/files/2024-06/VF_rapport%204-2024.pdf

THEMA Consulting, 2024. Kartlegging av potensialet for energiomstilling i Rogaland. https://www.rogfk.no/_f/p1/ia9f4511d-a70f-45d0-875c-9dbf6099b1/240622-kartlegging-av-potensialet-for-energiomstilling-i-rogaland.pdf

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

► Vedlegg 1

Vedlegg 2

VEDLEGG 1

Kunnskapsgrunnlag innhentet til regionalplanen

Det er laget et utfyllende kunnskapsgrunnlag til regionalplanen, med anbefalinger til omstillingsarbeidet i fylket. Disse fire kartleggings- og utredningsarbeidene er innhentet til regionalplanen:

Kartlegging av karbonrike arealer – Kunnskapsgrunnlag til regionalplan for klimaomstilling i Rogaland. NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi, NIBIO-rapport nr. 121/2023. <https://hdl.handle.net/11250/3099196>

Klima- og energiomstilling i Rogaland. Et kunnskapsgrunnlag for arbeidet med regionalplan for klimaomstilling. Menon Economics og CICERO Senter for klimaforskning. Menon-rapport nr. 146/2023. <https://menon.no/uploads/images/2023-146-Klima-og-energiomstilling-i-Rogaland.pdf>

Kartlegging av potensialet for energiomstilling i Rogaland. THEMA Consulting Group, 2024. https://www.rogfk.no/_f/p1/ia9f4511d-a70f-45d0-875c-9dbfbe6099b1/240622-kartlegging-av-potensialet-for-energiomstilling-i-rogaland.pdf

Naturmangfold og friluftsliv i Rogaland – fylkeskommunens rolle. Menon Economics. Menon-publikasjon 56/2024. <https://menon.no/prosjekter/naturmangfold-og-friluftsliv-i-rogaland-fylkeskommunens-rolle/>

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

► Vedlegg 1

Vedlegg 2

VEDLEGG 1

Her er en kort oppsummering av de viktigste funnene og anbefalingene til planen:

Klima- og energiomstilling i Rogaland

CICERO og Menon Economics har skrevet rapporten «Klima- og energiomstilling i Rogaland». Denne berører både klimarisiko og reduksjoner i klimagassutslipp, og belyser mulige fremtidsbilder for Rogaland i 2050.

Rapporten adresserer disse tre spørsmålene:

- Hvordan kan Rogaland jobbe for å redusere klimagassutslipp, på kort og lang sikt?
- Hva kan overgangen til et lavutslippssamfunn innebære av omstillingsrisiko for Rogaland?
- Hvilke muligheter og potensielle fordeler ligger i omstillingen, og hvordan kan Rogaland utnytte disse?

Noen av funnene i rapporten er:

- Det er for lite oppmerksomhet rundt **omstillingsrisiko** i Rogaland, og klimarisiko blir i liten grad hensyntatt i planlegging. Dette gjelder både for næringsaktører og kommuner. Aktørene har i liten grad kartlagt eller analysert egen risiko forbundet med

overgangen til lavutslippssamfunnet, og blant de aktørene som gjør dette, brukes det ofte en kort tidshorisont, slik at endringer noe frem i tid ikke fanges opp tilstrekkelig.

- Det er i **bedrifters** egeninteresse å ta omstillingsrisiko på alvor, og tilpasse seg endrede rammebetingelser, etterspørsel og teknologiutviklinger.
- **Kommunene** i Rogaland kan bidra til omstilling av samfunnet, og **arealplanlegging** pekes på som det sterkeste virkemiddelet for å tilrettelegge for ønsket næringsutvikling og bosetting, i tråd med ønsker og behov for lavutslippssamfunnet.
- Rogaland bør sette seg mål om å være i forkant av de utfordringene og mulighetene som følger av nasjonal og internasjonal klimapolitikk.

Potensialet for energiomstilling

THEMA Consulting har laget en rapport om Rogalands muligheter for energiomstilling. Rapporten inneholder en beskrivelse av dagens energisystem i Rogaland, og en scenarioanalyse som ser på ulike innganger til energiomstilling i fylket.

Noen av funnene i rapporten er:

- I tre definerte scenarioer, der Rogaland på ulikt vis når målet om å bli et lavutslippssamfunn, vil behovet for utslippsfri kraft i fylket øke med mellom 7 og 13 TWh utover dagens forbruk på om lag 12 TWh. Samlet energibruk i fylket vil likevel ikke gå mye opp, fordi dagens fossile energibruk fases ut. Hvor stor økningen i kraftforbruk blir, avhenger særlig av hvor mye ny kraftintensiv industri som blir realisert.
- For å frigjøre elektrisitet til nye formål, bør Rogaland øke innsatsen på **energi-effektivisering**, i tillegg til å utnytte fjernvarme i større omfang enn i dag (THEMA Consulting, 2024).
- Fylkeskommunen bør bidra til definering og kartlegging av **grå arealer** i Rogaland (THEMA Consulting, 2024). Dette muliggjør en mer effektiv kraftutbygging i fylket, samtidig som det er et bidrag til å begrense behovet for nedbygging av natur, og dermed et konfliktreduserende tiltak.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

► Vedlegg 1

Vedlegg 2

VEDLEGG 1

Karbonrike arealer og karbonlagring

NIBIO har kartlagt og analysert disse karbonrike arealene i Rogaland: Myr, torvmark, skog og jordbruksarealer med organiske grunnforhold. Det ble levert en rapport, i tillegg til kartdata. Dataene er tilgjengelig i Temakart Rogaland.

Rapporten viser mengden og fordelingen av karbonrike arealer i Rogaland. Den viser også beregnede klimagassutslipp og opptak av karbon fra de kartlagte arealene. Kartleggingen innebærer både nåværende arealbruk, arealbruksendringer i perioden 2010–2020, og planlagt nedbygging av karbonrike arealer.

Noen av funnene i rapporten er:

- For å ta vare på **karbonrike arealer**, og sikre mest mulig **naturlig karbonlagring** i Rogaland, er det arealpolitikken i de rurale områdene som betyr aller mest. 76 % av gjenværende karbonrike arealer finnes i spredtbygde områder og utmark. For Rogalands del er Ryfylke med sine store skogsområder en spesielt viktig region for karbonlagring.

- Dersom alle karbonrike områder som i dag er avsatt til utbygging i Rogaland bygges ned, anslår NIBIO at **utslippseffekten fra nedbyggingen** er 2,78 millioner tonn CO₂-ekvivalenter over en periode på 20 år (NIBIO, 2023). Hvis alle avsatte karbonrike arealer bygges ned til planlagt formål, vil det største klimagassutslippet komme fra nedbygging til fritidsboligområder. Bygging av fritidsboliger kan potensielt føre til et utslipp nær 770 000 tonn CO₂-ekvivalenter over en 20 års periode.

Naturmangfold i Rogaland

Menon Economics har skrevet en rapport om naturmangfold og friluftsliv i fylket, og hvilken rolle fylkeskommunen bør ta for å ivareta naturen. Noen av funnene i rapporten er:

- **Rogalandsnaturen er under press**, og dette skyldes en kombinasjon av flere faktorer, blant annet sterke næringsinteresser, manglende bevissthet og vilje blant folkevalgte, og varierende kompetanse og administrativ kapasitet til å synliggjøre konsekvenser av nedbygging.

- Menon Economics anbefaler at Rogaland lager en felles politisk strategi eller erklæring mot naturtap i fylket.
- Rogaland fylkeskommune bør definere naturmangfold som en del av samfunnsutviklerollen, og bør legge seg opp i det lokale selvstyret når dette er nødvendig (Menon Economics, 2024).
- Rogaland fylkeskommune må i større grad gå foran som et godt eksempel, og ha ambisjon om å være et regionalt fyrstårn på naturmangfold. Fylkeskommunen bør prioritere naturmangfold høyere i egen oppgaveportefølje.

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 – 2 – 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Vedlegg 1

► [Vedlegg 2](#)

VEDLEGG 2

Medvirkningsprotokoll

Følgende medvirkningsaktiviteter er gjennomført i løpet av planprosessen:

- Mars 2022: Oppstartswebinar (digitalt arrangement)
- Mai 2022: Workshop om klimaomstilling; i Stavanger.
- Januar 2023: Høringswebinar for planprogrammet (digitalt arrangement).
- Juni 2023: Samlinger om muligheter og utfordringer i overgangen til lavutslipps-samfunnet; i Haugesund og Stavanger.
- Oktober 2023: Samlingen Rogaland i 2050 – Hvordan kan fremtiden se ut? I Haugesund og Stavanger.
- Oktober 2023: Webinar med NIBIO om kartleggingen av karbonrike arealer i Rogaland.
- Januar 2024: Webinar med Menon Economics og CICERO om kartleggingen og analysen av klimaomstilling i Rogaland.

- Juni 2024: Webinar med THEMA Consulting Group om kartleggingen og analysen av potensialet for energiomstilling i Rogaland.
- August 2024: Webinar med Menon Economics om naturmangfold i Rogaland, og fylkeskommunens rolle.
- 24. oktober – 19. desember 2025: Høringsperiode for regionalplanen.
- November 2025: Regionale høringsmøter i Egersund, på Bryne, i Årdal, Sola og Haugesund. Møtene fungerte som felles høringsmøter for denne regionalplanen, ny fylkesplan for regional utvikling, areal og mobilitet (FRAM) og regionalplan for helsefremmende og inkluderende samfunn (HIS).

Arbeidet med regionalplanen har vært fulgt opp og veiledet av Klimaråd Rogaland, et politisk rådgivende organ for klimasaker. Klimarådet består av folkevalgte fra utvalgte kommuner, som til sammen representerer

alle de fem regionene i fylket, i tillegg til utvalgte fylkespolitikere og Statsforvalteren i Rogaland. Planarbeidet har også blitt fulgt opp av en administrativ prosjektgruppe, bestående av fagpersoner fra utvalgte kommuner i fylket, Statsforvalteren i Rogaland og representanter fra fylkeskommunens administrasjon.

Følgende møter har blitt gjennomført for Klimaråd Rogaland og den administrative prosjektgruppa i arbeidet med regionalplanen:

INNHold

Forord

Noen sentrale begreper

Regionalplanen på 1 - 2 - 3

1. Hva slags plan er dette?

2. Status for Rogaland

3. Naturvennlig klimaomstilling

4. Mål og innsatsområder

5. Hvordan skal vi oppnå målene?

6. Kilder

Vedlegg 1

► Vedlegg 2

VEDLEGG 2

Møtevirksomhet i planprosessen	Prosjektgruppen	Klimaråd Rogaland	Tema på møtene
2022	28.04., 09.06. og 31.08.	05.05, 13.06, 13.09 og 05.10	Oppstart av planprosess ▪ Avgrensing av innhold i planprogrammet ▪ Kunnskapsbehov ▪ Medvirkning
2023	28.03. og 28.11.	13.04 og 06.12	▪ Høring planprogram ▪ Rogalands muligheter og utfordringer forbundet med klimaomstilling ▪ Resultater av medvirkning
2024	16.01., 05.03., 16.04., 03.06. og 29.08.	18.01, 07.03, 24.04, 05.06 og 06.09	▪ Leveranser utredningsarbeider ▪ Natur og bærekraftig arealbruk ▪ Utslippsreduksjoner ▪ Sirkulær ressursbruk ▪ Energiomstilling ▪ Rettferdig omstilling ▪ Resultater av medvirkning ▪ 1. utkast regionalplanen
2025	27.03. og 23.05.	03.04 og 20.05.	▪ Revidert planutkast ▪ Høring av regionalplanen
2026	19.03	24.03	▪ Behov for justeringer av planen i etterkant av høring ▪ Ferdigstillelse av regionalplanen

Rogaland fylkeskommune
Postboks 130 sentrum
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Ankerkvartalet
Haakon VII's gate 9
4005 Stavanger

Telefon:

51 51 66 00

E-post:

firmapost@rogfk.no

www.rogfk.no